

Kedves hely

Csak kapkodom a fejem a füredi nyár beindultával. Először is maga a nyár lepett meg, nem számítottam rá, hogy lesz idén. Mivel március 27-én még havat lapátoltam, május 25-én fűtöttem, semmi esélyem sem volt rá, hogy valaha szükségem lesz a fürdőnadrágomra.

Júniusban beköszöntött a nyár, s erről bárki meggyőződhet, aki végignézi az eseményeket a városban. Lehetett úszni, futni, gitározni, halat enni, bort inni, vitorlázni, koncertezni, könyvet olvasni, ököpiazozni – ki-ki folytathatja kedvére a sort. Én mégis valami más miatt tartottam jelentősnek e hónapot.

A Kedves cukrászda miatt. Remélem, a szerkesztő nem húzza ki ezt a nevet, nem reklám ez, hanem egy örvedetes megújulás bejelentése. A Kedves cukrászda annak idején Füred egyik márkanéve volt. Magam is, aki távoli megyében éltem, két nevezetességről tudtam erről a tájról: a tihanyi visszhangról és a füredi Kedves cukrászdáról. Mivel nem jártam benne, nem tudtam, mi az a nosztalgia, ami miatt az emlékezőknek szinte párák lesz a szemük a meghatótságtól: a Kedves! (Még a Hatlécpsőst is felülmutta.)

Am mire idekerültem, a Kedves egy kedvetlen hely lett. Az idő elrohant mellette, nem tett jót neki a rendszerváltás. A kiszolgáló lányok ugyan kedvesek voltak, de a sütemények szárazak, a falak elszürkültek, a hangulat odalett. Közben sorra nyíltak a kitűnő cukrászdák s mind népszerűbbek lettek. A legjobb úton haladt, hogy eltűnjön a füredi emlékek térképéről.

Am ekkor valaki vagy valakik hirtelen újjávarázsolták. Nem győztem csodálkozni, amikor véletlenül beléptem (mert már magam is kerültem a táját is): új berendezés, új dekoráció, új falfestés, egy kis belső átalakítás – s máris lett egy izgalmas belső tér és eredeti látvány. Bőséges választék, jó hangulat. A Kedves újra olyan lett lehetőségeiben, mint volt évtizedekkel ezelőtt. Jó lesz itt leülni, beszélgetni, újságot olvasni, randevúzni, találkozni a kórházból idesétáló régi ismerősünkkel.

De jó lenne, ha így maradna. De jó lenne, ha Füred ilyen apró értékei – a nagyok mellett – mind új lehetőséget kapnának. Innen kezdve már csak rajtunk múlik a dolog: tudunk-e életet adni neki. Mert kedvünk lesz a Kedveshez, csak pénzünk is legyen elegendő hozzá. Nem mintha drága hely lenne: az élet lesz napról napra drágább.

Praznovszky Mihály

Újszerű program a 188. Anna-bálon

Prímásverseny, operagála és lampionos szívhalászat

Hagyományos módon rendezi meg Balatonfüred július 20-án a 188. Anna-bált. Bőr Viktória, a tavalyi bál szépe 17.30-kor végigkocsikázik a városban, majd 18.30-kor megkezdődik a báli közönség ünnepélyes bevonulása a bál helyszínére.

Újdonság, hogy a Vaszary-villa kertjében gyülekeznek a vendégek, onnan indul a zenés menet. A bál szépét és udvarhölgyeit a szakértő zsűri választja meg éjjélkor, de a legszebb 15 lányt, ahogy a bál történetében sokáig, a báli közönség szavazza meg. A bálra a füredi 18 éves lányok közül pedig ebben az évben 15-en fogadták el dr. Bóka István polgármester meghívását. Aki pedig nem a parton tölti a nyári estét, ismét megnézheti a bál legfontosabb eseményeit a Duna Tv közvetítésében.

Különleges kiállítás

Amrita Sher-Gil, a száz éve született, magyar származású, világhírű indiai festőművész ki-

állításával kezdődik az Anna-bál hete. A különös tehetségű, fiatalon elhunyt festőművész képeit a Vaszary-villában július 15-én, hétfőn 18.30-tól láthatják az érdeklődők.

I. Lavotta János cigányprímásverseny

Az Anna-bál hetében is lesz látnivaló a füredi parton. A 188. bál igazi újdonsága az I. Lavotta János cigányprímásverseny, ame-

Bőr Viktória, a tavalyi Anna-bál győztese (fent). A bál szépét és udvarhölgyeit a szakértő zsűri választja meg július 20-án éjjélkor

lyet a cigányzenét játszó hegedűsöknél rendez meg a város önkormányzata és a Hagymányok Háza az Anna-bál kísérendezvényeként.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Éjszaka is nyitva tart az aquapark

Tavalyi áron várja a vendégeket az aquapark, az élményfürdő augusztus végéig mindennap látogatható lesz. Programok, zenés éjszakai bulik, minőségi szolgáltatások, július 1-jétől pedig ismét éjszakai nyitva tartás. A füredi lakosoknak félárú a jegy.

Idén nem változik a jegyek ára, a felnőtt strandjegy 2500-ba, az éjszakai strandjegy mindenkinek 1500-ba kerül, a 140 centiméter alatti gyerekek pedig 2000 forintért jöhetnek be az élményfürdőbe. A csúszdajegyek is változatlanok: 5, 10, 15 vagy 20 csúszásra jogosított lehet belőlük venni, ezeket a belépéskor kapott karórán írják jóvá. Tíz csúszás kétezer, a húsz csúszás háromezer forintba kerül. A megszokott kedvezmények megmaradtak: három év alatt ingyenes az aquapark, a születésnaposok 100 forintért léphetnek be, a helyi lakosok pedig 50 százalékos kedvezményt vehetnek igénybe.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A horvátok Európában, fürediek Horvátországban

A Baross-napok vendégeként Rijekában fergeteges tánccal mutatkozott be a Balatonfüred Néptáncgyűttes.

A fiatal táncosok művészeti vezetőjükkel, Bácsi Gabriellával és Takács Miklós képviselővel az

élen a Baross Magyar Kultúrkör – ahogy magukat nevezik –, a tengeremléki magyarok meghívására érkeztek az uniós csatlakozás előestéjén Rijekába, ahol a helyiekkel együtt megkoszorúzták Baross Gábor, a fiumei kikötő épít-

tetőjének, a dualizmus közlekedési miniszterének emléktábláját is. Ezt követően a Krk-szigeti népszerű üdülőhelyen, Baskán a magyar hét főszereplőiként táncoltak végig nagy siker mellett két estét.

A magyarok meghívása része volt annak a sorozatnak, amelyben az Európai Unió tagországainak művészeti csoportjait látták vendégül az Adria-parti Baskán, ezzel ünnepele Horvátország uniós csatlakozását.

A Balatonfüred Néptáncgyűttes tagjai a magyar hét főszereplőiként a Krk-szigeti Baskán táncoltak végig fergeteges sikert aratva két estét

TARTALOM

DumaFüred július végétől

Fa nélkül nagyon nehéz pástortbotot faragni, citálja a nem létező közmondást Litkai Gergely.

5. oldal

Túl gyorsan akarunk változni

Mindig kell egy külső szem. A barátok azt mondják, amit hallani szeretnénk, a társunkkal kialakult viszony többnyire gátja a tisztánlátásnak – mondja Frank Róbert szakpszichológus.

7. oldal

Vitorlások világversenye

Július 14-ig Laser 4.7, utána Laser Radial női és Laser Standard U21 világ- és Európa-bajnokság.

11. oldal

Átadták a Balatonfüred Egészségügyéért kitüntetések

Dr. Poós Gabriella, az Állami Szívkórház kardiológus főorvosa és Némethné Panev Anna, a Városi Rendelőintézet laboránsa vehette át a Balatonfüred Egészségügyéért kitüntetést dr. Bóka István polgármestertől a Semmelweis-napi ünnepségen.

Július elseje, a világszerte legismertebb magyar orvos, Semmelweis Ignác születésnapja a magyar egészségügy napja. Balatonfüreden a szabadidőközpontban tartottak ünnepséget, melynek keretében átadták az ilyenkor szokásos elismeréseket is.

A város orvosait, nővéreit, ápolóit elsőként *dr. Ács Károly*, a rendelőintézet igazgatója köszöntötte, majd átadta a szót *dr. Sarkady Miklós* szülész-nőgyógyásznak, aki többek között arról beszélt, hogy egy orvosnak

pályafutása során számos tragikus eseménnyel kell szembenéznie, de ha egy fiatal anyát vagy csecsemőjét látja meghalni, az feldolgozhatatlan, ezért fontos a mai napig is emlékezni Semmelweis Ignácra, a gyermekágyi láz okának felfedezőjére és az anyák megmentőjére.

Ebben az évben is a város két egészségügyi dolgozója vehette át az ünnepség keretében a Balatonfüred Egészségügyéért elismerést. Mindketten Füreden kezdték pályafutásukat és innen is szeretnének nyugdíjba menni.

Dr. Poós Gabriella az egyetem elvégzése után, 1986-ban került a füredi szívkórházba. Kezdetben a rehabilitációs osztályon dolgozott, tíz éve azonban már az aktív osztályon tevékenykedik. A nehézségek, a kemény helyzetek ellenére nagyon szereti munkáját, hiszen nagyon változatos. Az emberek a legkülönbözőbb betegségekkel kerülnek be az intenzívra,

ahol az orvosnak gyorsan kell helyes döntést hozni, ugyanakkor az eredmény is azonnal látszik.

Némethné Panev Anna a Városi Rendelőintézet alapítói közé tartozik. Neve összeforrt a laboratórium nevével, a labor diagnosztika minden ágát ismeri, nagyban segíti az orvosok munkáját. Mint mondta, 1975 óta sokat változott munkája, akkoriban még négyen dolgoztak a laborban, szinte minden manuálisan, pipetta és mikroszkóp segítségével végeztek. Ma már csak ketten vannak, a beteg pedig egyre több, igaz, sokkal modernebb körülmények között, gyorsabban tudják elvégezni a vizsgálatokat. A kitüntetések átadása után *dr. Ács Károly* köszöntötte a város nyugdíjba vonuló egészségügyi dolgozóit: *Bíró Imrénét*, *Bíró Istvánt* és *dr. Fülöp Lászlót*, megköszönte munkájukat és békés, tartalmas nyugdíjas éveket kívánt nekik.

Bambek Gabriella

A digitális átállásról

A digitális műsorszolgáltatás korszakváltást jelent a televíziózás történetében. Európai uniós kötelezettségünknek eleget téve Magyarországon 2013 a digitális átállás éve. Az átállás során a hagyományos vagy analóg adásközvetítést a digitális közvetítés váltja fel. Az átállás után mindenki csak a korszerű digitális rendszerben foghatja majd a televízióadásokat, ami tökéletes kép- és hangminőséget és számos új kényelmi szolgáltatást jelent.

Ha ön előfizetés nélkül, szoba- vagy tetőantennával televíziózik, és kizárólag az M1, RTL Klub és a TV2 adásait látja, akkor még most is a hagyományos földfelszíni (analóg) adást vesz.

Ez az adásmód azonban 2013 folyamán fokozatosan megszűnik, ezért ahhoz, hogy továbbra is foghassa megszokott csatornáit, készsülékét át kell állítania digitális vételre.

Ha ön egy kábeles vagy műholdas szolgáltatás előfizetője, vagy esetleg interneten keresztül televíziózik, akkor önnek a digitális átállás során nincs semmi tenivalója.

A digitális televíziózás további előnyeivel, az átállás önt érintő időpontjával és esetleges teendőivel kapcsolatban tájékozódhat a digitális átállás weboldalon, az ingyenesen hívható zöldszámon, és érdeklődhet e-mailben vagy levélben is.

Honlap:

www.digitalisatallas.hu
Zöldszám: 06(80)383-940
E-mail: digitalistv@nmhh.hu
Postacím: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,
Debrecen, Pf. 230/1; 4001

BFN

Szívkórház az árvízi összefogásban

A Balatonfüredi Állami Szívkórház munkatársai is segítettek a kialakult árvízhelyzetben. Ahogy nap mint nap bajba jutott betegeket gyógyítanak, úgy a nemzeti összefogás jegyében a természet okozta akut vészhelyzetben most a Duna ütőerére figyeltek. Személyes orvosi jelenlétükkel és eszközökkel, gyógyszerrel felszerelve álltak az árvízvédelemben szolgálatot teljesítők rendelkezésére.

A kórházból *prof. dr. Veress Gábor* főigazgató főorvos és *Fellegi Erzsébet* osztályvezető főnővér, a balatonfüredi Fidesz alelnöke Dunaiújvárosban és a kisapostagi gátnál egy katasztrófavédő alegységénél láttak el egészségügyi szolgálatot. Orvosi esz- közeikkel sürgősségi eset ellátá-

sára is felkészültek, de szerencsére ezeket nem kellett használni, mert súlyosabb eset nem történt. A helyszínen az árvízvédelemben dolgozók között kimerültségnél és kisebb problémákon kívül egyéb betegsége, fertőzésre utaló tünetet nem találtak.

A katasztrófavédők jó hangulatban és felelősségteljesen teljesítették a szolgálatot. A fehér köpenyes balatonfüredi egészségügyi közvetlen jelenléte pedig érezhetően fokozta a gáton megfeszített munkát végző emberek biztonságérzetét.

A kórház főigazgató főorvosa örömmel tapasztalta, hogy példértékű volt az összefogás az árvíz sújtotta térségben, az ország különböző részeiből érkezett a bajban tenni akaró, lelkes segítség.

Befejeződött a lakótelepi óvoda és bölcsőde felújítása

Az óvoda és bölcsőde a Noszlopy Gáspár utcában mintegy 2200 négyzetméteres alapterületű, földszintes, harmincéves panelépületben működik. Nyílászárói az évek során meglehetősen elavultak és elhasználódtak, következésképpen az épület ügynvezett energetikai tényezői igen rosszak voltak. Sokba került a meleg víz előállításához szükséges villamos energia is.

Balatonfüred Város Önkormányzatának mint tulajdonosnak lehetősége nyílt, hogy uniós pályázat keretében korszerűsítse az épületet energetikai szempontból, így 2013 nyarára az Európai Unió 85 százalékos támogatásával összesen 102 162 498 forintból – amelyből az önkormányzat 15 324 375 forint önrészt, valamint bruttó 6 millió forint nem elszámolható költséget vállalt – befejeződött a felújítás.

A projekt során nőtt az energiahatékonyság, és a megújuló energia felhasználásával gazdaságosabbá vált az üzemeltetés.

Korszerű nyílászárók és szolárrendszer az energiahatékonyságért

A korszerűsítés során melegvíz-termelő, fűtősegítő szolárrendszer készült, 34 négyzetméteren szolár síkkollektor elnyelő felületek kerültek a lapos tetőre. Így a tervezett fűtési energia szolárfedezete átmeneti fűtési időszakban 70–80 százalékos, télen 5–15 százalékos. A hőközpontban alakították ki a távhő, táv-melegvíz beléptetését biztosító automatikus váltókapcsolást, amely nyáron, a fűtési szolgáltatási szünetben is garantálja az ellátási biztonságot.

Az energetikai korszerűsítés keretében épületszerkezeti szempontból az egész épület homlokzati felülete új, utólagos hőszigetelést kapott. A nyílászárókat korszerű, hőszigetelő üvegezésű nyílászárókra cserélték. A lapos tető

– mint legnagyobb lehűlő felület – új hőszigetelést és vízszigetelést kapott. Az ott dolgozó óvónők szerint nem volt könnyű dolga a kivitelezőnek, hiszen tekintettel kellett lenni a kisgyerekek pihenési, alvási idejére is, amikor szüneteltetni kellett a munkát, de a felújítás nagy odafigyeléssel és határidőre fejeződött be a városi óvodában és bölcsődében.

Az önkormányzat eddigi fejlesztései kapcsolódnak a beruházáshoz, hiszen Balatonfüred minden fejlesztése a környezetvédelem és az energiagazdálkodás céljait is szolgálta. A projekt közvetetten hozzájárul az európai uniós megújuló energiafelhasználásra vonatkozó irányelvek teljesüléséhez is.

BFN

Fogyasztói hírlevél

Lakossági állandó elszámoló és részszámlához Csökkenő szolgáltatási díjak 2013. július 1-jétől!

Tisztelt Felhasználónk!

Tájékoztatjuk, hogy 2013. július 1-jével bevezetésre került rezsicsökkentéssel megvalósul a lakossági felhasználók víz- és csatornaszolgáltatási díjainak csökkentése. Ezzel az ön felhasználási helyén is csökkenek a fizetendő szolgáltatási díjak.

Jelen hírlevelünkkel felhívjuk szíves figyelmét arra, hogy a 2013. július 1-jétől alkalmazandó díjsökkentés elszámolása az ön közreműködésével pontosítható, a későbbi esetleges viták megelőzhetők.

A korrekt elszámolás érdekében társaságunk elhatárolást készít a 2013. június 30-ig tartó időszakra.

Az első félévi elszámolás pontossága érdekében kérjük, hogy a vízmérő(k) 2013. június 30-ai állását szíveskedjen társaságunknak bejelenteni 2013. július 15-ig a megadott elérhetőségeink egyikén. Azon felhasználóink esetében, akiknél – a vízmérőállás bejelentése hiányában – nem rendelkezünk a 2013. június 30-i mérőállás-

sal, számlázási programunk becsléssel állapítja meg a fordulónapi értéket, melyet a soron következő elszámoló számlánk fog tartalmazni.

A szolgáltatásainkkal kapcsolatos kérdése, észrevétele esetén, illetve a mérőállás bejelentéséhez az alábbi elérhetőségeken áll ügyfélszolgálatunk az ön rendelkezésére:

Telefon: DRV-infovonal 06840)240-240 – helyi hívás díjával hívható telefonos ügyfélszolgálati rendszer. Ügymintézőnk munkanapokon 7.30–15.30 között érhető el, csütörtökön 20.00 óráig, automata információs szolgáltatásunk 0–24 óra között bármikor igénybe vehető.

Automatikus mérőállás-fogadás: 06(40)240-240 2-es menüpont
Levélcímünk: DRV Zrt. Ügyfélszolgálat, 8601 Siófok, Pf. 888.

Elektronikus levélcímünk: ugyfelszolgalat@drv.hu

Honlapunk: www.drv.hu. – online ügyfélszolgálatunkon várjuk vízmérőállás bejelentését

Együttműködését ezúton is köszönjük!

Tisztelettel:

Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. • www.drv.hu
Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Felj.: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: L-Medium Kft. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(20)468-5385. A szerkesztőség jogának tekintve az olvasói levelek megrövidítését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, polgármesteri hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. E-mail: bfn@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható.

Este is nyitva az aquapark

(Folytatás az 1. oldalról.)

– Tavaly megosztottuk a belépőket, amivel elsősorban a gyermekes családoknak kedveztünk, hiszen számukra a korábbiakhoz képest olcsóbb lett az aquapark. A strandjegy lényegesen kedvezőbb árú azzal, hogy a csúszdák használatáért külön jegyeket adtunk ki. Idén sem változtattunk ezen. Vannak kombinált jegyek is, nappali és éjszakai, amelyek korlátlan csúszdahasználatot biztosítanak, így az aktív fürdőzést kedvelők számára ezek mindenképpen kedvezményesebbek, mint a csúszdajegyek megváltása – válaszolta lapunk kérdésére a vízi élménypark üzemeltetési igazgatója. *Váradi Szabó István* hozzátette: nyitás előtt átvizsgálták a csúszdákat és élményelemeket, bevizsgáltatták a medencék vizét és kijavították a pázsitot.

– Nagy figyelmet fordítottunk a biztonságra, minden elemet tüzetesen átvizsgálunk, a fürdőzés zavartalanágát pedig közel negyven úszómester és csúszdafelügyelő vigyázza – fogalmazott Váradi Szabó István. Az idei szezonban is lesznek kiemelt ren-

dezvények az aquaparkban. Július közepén kétnapos Coca-Cola-strandpartit rendeznek, lesz koktélbár, mászófal, sportprogramok, gyermekjátékok és after parti.

Július 26-án ide költözik a Class FM Morning Show-já, augusztus 17-én pedig az igen népszerű éjszakai fürdőzős-zenebuli, a Beachball-parti várja a vendégeket.

A 3,5 hektáros balatoni élményfürdő 2500–3000 látogatót képes befogadni egyszerre, a wellnessrészlegben pedig egy időben 100–150-en tudnak kikapcsolódni. Évente átlagban hetvenezren látogatják az Annagora Aquaparkot, ahol fűtött külső és beltéri medencék, 32 fokos gyermekmedencék, 12 óriáscúszda, illetve 3 gyermekcúszda és szaunákkal, gőzkabinokkal, illatkamrával, jégbarlanggal és tepidáriummal (római melegedővel) ellátott wellnessrészleg, valamint Magyarország legnagyobb hullámfürdője és az egyedüli, kisgyermekeknek épített hullámfürdő várja a látogatókat.

mf

Figula Borbár és Vinotéka a parton

A Figula Borbár újabb igényes színtartója a Silver udvarnak

A májusban megnyílt Figula Borbárral egy újabb igényes üzlet áll a borbarátok rendelkezésére Balatonfüreden a Silver udvarban. Figula-borokat így már nemcsak a pincénél, de a Balaton-parton is lehet kapni.

– Sokszor átértük már, hogy a pincéhez betévedő vendégek kóstolni szeretnének, de ez nálunk, fent a pincénél sajnos nem oldható meg, ott minden esetben előzetesen időpontot kell egyeztetni – magyarázza Figula János az okokat a teraszon.

Persze sosem küldünk el senkit, de a borbár segítségével végre tudunk alternatívát nyújtani: a pincét megmutatjuk fent, itt lent pedig mindenki kedvére kóstolhatja a borainkat. Ugyanakkor itt olyan fogyasztókkal is megismerkedünk, akikkel a pincénél nem találkozánk. Így érdekesen alakult, hiszen aki látta a pincét, szí-

vesen kóstol a borbárban, a borbár vendégei pedig a pincét is szeretnék megnézni. A törzsvendégeinket pedig végre a parton is meghívhatjuk egy pohár borra.

Pincészetünk összes borát bemutatjuk a parton, ez jelenleg több mint húsz tételt jelent. Ezenkívül igyekeztünk olyan kínálatot összeállítani, hogy mindenki találhasson valami kedvére való finomságot.

Így például Lang Zsuzska különleges szörpjei (ibolya, levendula) vagy a kiváló pálinkák a Márton és Lányai Pálinkafőzdéből ugyanúgy megtalálhatóak nálunk, mint Garamvári Vencel pezsgői és Bergmann Ernő aprósüteményei.

Aki pedig megéhezik, kedvére összeállíthatja a falatokat sajtból, sonkából, olivából és más finomságokból a hétköznapiakon 14–22 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 12–22 óráig nyitva tartó borbárban.

BFN

Anna-bál díszvendéggel

Szolnok színvonalas kulturális programokat, műsorokat hoz a Balaton-partra

(Folytatás az 1. oldalról.)

A versenyen – amelyet a tervek szerint július 16-án, kedden délután 14.30-tól 19 óráig és július 17-én, szerdán 9.30-tól 14 óráig tartanak a Kisfaludy Galériában – indulhat minden klasszikus cigányzenei hagyományt művelő fiatal, 18 és 35 év közötti hegedűs. Mindenkinek két versenyszámmot kell előadnia, egy kötelezőt és egy szabadon választottat, egyenként öt-öt perc időtartamban. Szerdán este 20 órától a legjobb produkciókból gálakoncertet rendeznek a Gyógy téren felállított nagyszínpadon.

Operagála

A nagyszínpadon tovább folytatódik a műsor 18-án, csütörtökön este 20 órakor. Ekkor lép fel Magyarország legnagyobb professzionális énekkara, a Magyar Állami Operaház Operakórusa.

A tavalyi Anna-bál vendégei között az ismert színész, Oroszlán Szonja is feltűnt

Repertoárjukon a bicentenáriumi műkat ünneplő híres operaszerezők, Verdi és Wagner népszerű operakórusai.

Másnap, 19-én, pénteken este 20 órakor négy fiatal énekes (*Keszei Bori, Mester Viktória, Brickner Szabolcs, Molnár Levente*) lép az Operaház főzeneigazgatója, *Héja Domonkos* irányításával a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara előtt – ugyancsak a bicentenáriumi év jegyében alakítva a programot, Verdi- és ismert, könnyebben befogadható Wagner-áriákkal fűszerezve a műsort. A házigazda ezúttal is *Ókóvács Szilveszter*; a Magyar Állami Operaház főigazgatója lesz.

Úgyszintén hagyomány, hogy az Operaház balettművészei táncolják az Anna-bálon a palotást: ezúttal *Nádasdy András* koreográfiját járják el a kertben a Magyar Nemzeti Balett szólistái. Ebben az évben a Duna Televízió kamerái nemcsak a bált és a palotást, de már az operagálát is rögzítik.

Díszvendég: Szolnok

Öt éve egy-egy város is vendége a bálnak. Balatonfüred elsőként – mint kulturális partnert – 2009-ben Debrecen városát kérte fel Anna-báli díszvendégnek. 2010-ben Pécs töltötte be ugyanazt a szerepet, hiszen a 2010-es évben Pécs Európa kulturális fő-

városa volt. 2012-ben az Anna-bál meghívott díszvendége a horvátországi Opatija városa volt, 2013-ban Szolnok a bál díszvendég. Szolnok nemcsak díszvendég, hanem egész évben Balatonfüred kulturális partnere is. Az idei Anna-bálra Szolnok színvonalas kulturális programokat, műsorokat hoz a Balaton-partra. Július 19-én, pénteken 17.30-kor és a bál másnapján, 21-én, vasárnap 11 órakor lépnek fel a szolnoki művészek a Kisfaludy Színpadon.

Szívhalászat

Idén a tervek szerint két szívhalászat is várják a vendégeket az Anna-bál előestéjén.

Hagyományosan kifut a hajó a kikötőből fedélzetén a szép lányokkal, vendégekkel, zenekarral pénteken este 18 órakor, hogy a vízen kiderüljön, ki nyeri a belépőt a jövő évi bála, ugyanakkor 22 órakor a Tagore sétányról bárki megcsodálhatja a lampionos szívhalászatot, amelyhez finoman szóló hegedűszó adja meg a hangulatot.

Az Anna-bál estjén

Július 20-án este a Vaszary-villa kertjéből induló színes báli bevonulás után a Kisfaludy színpadon 20.30-tól a báli és latin-amerikai táncokat a Valcer Táncstúdió előadásában láthatja a kö-

zönség. A reformkort a füredi hagyományörzők elevenítik fel, a magyar táncokat a Balatonfüredi Néptáncgyűttes mutatja be. 23 órától a Vitorlás téren utcából várja a táncolni vágyókat.

Az Anna-bál másnapján

A bál szépei bemutatkoznak a nagyközönségnek is. Hagyomá-

nyosan a Kisfaludy színpadon 10 órától zeneszóval várják a bálkirálynőt és udvarhölgyeit, 10.45-kor pedig megérkeznek a szépek, akik azután lovashuszar-kísérettel sétakocsikáznak a városban. Aki pedig egy tiszta hangra vágyik, hallgassa meg *Wolford Alexandra* koncertjét 19 órakor az Arácsi Népházban.

MEDITERRÁN SZÍNHÁZ

a PANNON VÁRSZÍNHÁZ előadásai
az Anna Grand Hotel**** Mediterrán udvarán
(esőhelyszín: az Anna Grand Hotel **** díszterme)

Július 3., szerda 21:00

Dés László - Nemes István - Békés Pál:
VALAHOL EURÓPÁBAN (musical)

Július 11., csütörtök 21:00

“CSAVARD FEL A SZŐNYEGET” (musical show)

Július 25., csütörtök 21:00

Eisemann Mihály - Békefi István - Halász Imre:
EGY CSŐK ÉS MÁS SEMMI (zenés vígjáték)

Augusztus 1., csütörtök 20:30

“CINTÁNYÉROS CUDAR VILÁG” (operett gála)

Augusztus 8., csütörtök 20:30

Fenyő Miklós - Tasnádi István:
MADE IN HUNGÁRIA (musical)

Augusztus 15., csütörtök 20:30

Dés László - Geszti Péter - Békés Pál:
A DZSUNGEL KÖNYVE (musical)

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk.

Teljes árú jegy: 3500 Ft

Nyugdíjas-/ gyermekjegy 18 éves korig: 3000 Ft

JEGYELŐVÉTEL:

Anna Grand Hotel**** Wine & Vital recepció
H-8230 Balatonfüred, Gyógy tér 1. | Tel.: +36 87 581 200
reservation@annagrandhotel.hu | www.annagrand.hu

Pannon Várszínház Jegyiroda

H- 8200 Veszprém, Rákóczi u. 5. | 88/563-200 | 30/396-3398
pannonjegy@informax.hu | www.pannonvarszinhaz.hu

www.ticketportal.hu

Támogató: Elektronika 77 Kft.

Testünk vízért kiált a hőségben

Talán van, akinek az írásom címe ismerősnek tűnhet. Ez nem véletlen, hiszen évekkal ezelőtt megjelent egy könyv dr. F. Batmanghelidj tollából **A tested vízért kiált címmel, egy kis átirással tőle kölcsönöztem ezt a találó kifejezést.**

Munkám során sok-sok emberrel van szerencsém megismerkedni, és legtöbbször hasznos, érdekes beszélgetések is kialakulnak, sok esetben még akkor is, ha nem is komplex terápia miatt keresnek meg. Ezen beszélgetések is megerősítik azt a tapasztalatomat, hogy az emberek többsége nem fogyaszt számára elegendő mennyiségű folyadékot. Hogy ki-nek milyen mennyiség az ajánlott, az függ többek között a fizikai igénybevétel erősségétől, testalkattól és bizonyos egészségügyi állapotoktól. Az általánosságban javasolható folyadékmennyiség a napi 1,5–2 liter. Természetesen a meleg, nyári időszakban, amikor többet verejtékezünk, könnyebb meginni a nagyobb mennyiségű italt. Ám vannak, akik még ilyen-

kor is roppant keveset isznak, habár a szervezetük már jelzi a folyadékhiányt. A leggyakoribb tünetek kevés folyadékfogyasztás esetén a következők lehetnek: fáradékonyág, fejfájás, szédülés, gyengeségérzet, szájszárazság, szemfáradtság, ájulás. Nagyon fontos, hogy nem szabad megvár-nunk azt az állapotot, amikor érez-zük a szomjúságot, mert az már a szervezetünk sajátos jankiáltása. Ezt az állapotot szoktam azzal a hasonlattal szemléltetni, hogy amikor már szomjazunk, akkor a sejtjeink az aszalt gyümölcs-höz hasonlatosak. Az aszalt gyü-mölcsből is a vizet vonjuk ki az aszalás során, és attól válik tömö-rebbé, aszottá, ráncossá. Ugyan-ez történik az emberi szervezet sejtjeivel vagy akár a bőrrel is.

Sok embertől hallom, hogy el-felejt inni, nincs ideje rá. Ilyen ese-tekre javaslok, hogy tudatosan oda kell figyelni erre, és ha segít, akkor a nap kezdetén odakészíte-ni egy jó üvegnyi italt a kezünk

ügyébe, így könnyen tudjuk fi-gyelmeztetni magunkat az ivásra.

Mit is igyunk? A leves és a tej inkább az élel-miszerek körébe tartozik, mint-sem a szomjúságot csillapító fo-lyadékok közé. Ha tehetjük, igyunk tiszta vizet, gyógyteákat, valódi gyümölcsleveket, zöldség-és gyümölcsleveket, vagy akár jó minőségű házi szörpöket. A szer-vezetünk napi folyadékigényét biztosíthatjuk Pi-víz fogyasztásá-val is.

Mi az a Pi-víz? A Pi-víz nem gyógyvíz, hanem kémiailag tökéletesen tiszta, for-rásvíz minőségű, frissítő hatású ivóvíz. Az emberi szervezet Pi-vízet tartalmaz, így ha Pi-vízet fogyasztunk, az a szervezetünk természetes, egészséges rezgése-vel teljes mértékben tud azono-sulni. És hogy honnan is kapta a nevét a Pi-víz? A számok ékírá-sában már kb. 5000 évvel ezelőtt szerepelt egy szimbólum, amit „pi”-nek ejtettek és az életenergi-át jelképezte, vagyis a Pi-víz nem más, mint életenergia! A Pi-víz szervezetre gyakorolt jótékony hatásai a következők: többletene-rgiával látja el a szervezetet, segíti

a méregtelenítést, támogatja az immunrendszert, fokozza a sejtek regenerálódását, gátolja a kóroko-zók terjedését, lassítja az örege-dést. A nyári melegben azonban ne csak önmagunkra figyeljünk oda, hanem szeretteinkre is. A gyerkőcöket is gyakran kínáljuk meg itókaival, hiszen ők is hajla-mosak a játék hevében elfeledkez-ni az ivásról. Háziállataink is ugyanúgy igénylik a folyadékot, és a víz mellett biztosítsunk nekik hűst adó árnyékot is!

A cikkben említett egészséget, kiegyensúlyozottságot támogató Pi-víz beszerezhető a Biotitok Gyógytérkában. Amennyiben to-vábbi kérdések merülnének fel a természetes, alternatív gyógy-módokkal kapcsolatban, keres-sen bizalommal!

Kelemen Livia
Balatonfüred, Kossuth utca 19.
Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 9–17,
szombat: 9–12
Internet: www.biotitok.hu,
e-mail: info@biotitok.hu és
www.facebook.com/Biotitok
Érdeklődés, bejelentkezés:
20/595-3062
vagy személyesen az üzletben

Kérdezz-felelek a hőszivattyúkról

A Zöld Balaton az elmúlt időszakban két nagy kitelepülést bonyolított le: a kam-pánysátrunkat a gyenesdiási rügyfakadás ünnepén és a keszthelyi balatoni szezon-nyitón állítottuk fel. Az eseményeken je-len volt az alternatívenergia-szakértőnk is, aki többek között a hőszivattyú elméletéről és gyakorlati használatáról adott infor-mációkat a szépszámu érdeklődőnek.

A tapasztalatunk alapján az emberek még mindig nagyon keveset tudnak erről a fűtési módszerről, így a beszélgetésekből kiindulva kérdezz-felelek formába rendez-tük a szerintünk legszükségesebb tudniva-lókat.

Mi a hőszivattyú?

Egy viszonylag új technológia, amely a környezetünk hőmérsékletét kihasználva segít felfűteni a belső tereinket.

Ez az, amikor nagyon mélyre fűrünk, és a Föld belsejének a hőjét használjuk?

Nem az, annak ellenére, hogy sokan ezt hiszik. A földből valóban lehet hőt kinyer-ni, de nem ez a lényeg.

Akkor mi a lényeg?

A hőszivattyú gyakorlatilag egy „fordí-tott hűtőszekrény”, amely nem hideget, ha-nem meleget állít elő.

Műszakilag nagyon bonyolult?

Első hallásra igen, de aki tudja, hogyan működik a hűtőszekrény, az a hőszivattyút is érti. Villamos energia segítségével össze-préselünk folyadékot. Így hő keletkezik. Ez a hő melegíti fel az otthonunkat. Utána ezt a hűtőközeget párologtatjuk el egy hőleadó felületen, amely során hőelvonás jön létre. Ha valaki ismeri a hűtőkör-folya-matot, tudja, miről van szó. De nem szük-séges megérteni, hiszen igazából többsé-günk a televízió esetében sem tudja, ho-

gyan keletkezik a kép, ettől azonban még használjuk.

Milyen szerkezeteket építenek be?

Van egyszer egy szekrényyszerű vala-mi, amelynek nagysága és alakja külön-böző lehet. Ebben található a kompresszor, a vezérlés és hasonló szerkeze-tek. Ezenkívül szükséges egy hőleadó felület. (A hűtőszekrény esetében ez az a rács, ami a gép mögött van, és mindig meleg.) Erre többféle technológia létezik. Talajszonda esetén például lefűrnak a föld-be, akár 50–100 méter mélyre. Ha talaj-kollektort használnak, akkor – a padló-fűtéshez hasonlóan – csöveket rejtjenek a földbe. Fel lehet használni erre a talajvi-zet is, ekkor kutakat ásnak, illetve egyre népszerűbb a levegős megoldás is. Ez utóbbi úgy néz ki, mint a légkondicioná-ló kültéri egysége.

Melyik megoldás a legjobb?

A végeredményt tekintve árban nincse-nek nagy különbségek. Hogy adott esetben melyik a legjobb, azt a szakember dönti el. A levegős előnye, hogy kisebb a helyigé-nye, ugyanakkor limitált a belőle kinyerhe-tő teljesítmény.

A hűtőszekrény áramot fogyaszt. A hőszivattyú is?

Igen, a hőszivattyú is árammal megy, így használatával megemelkedik a villany-számlánk.

Ha több lesz a villany-számlánk, akkor mi ebben a jó?

Mert még így is olcsóbb az üzemelteté-se, mint a hagyományos fűtési technikák. A gázfűtéshez képest például 30–40 szá-zalékos fűtéspénz-megtakarítással számol-hatunk. Egy hőszivattyú üzemeltetése most kb. annyi, mint egy korszerű, szilárd

tüzelésű kazáné. Viszont nagy előnye a kényelem.

Hogyan kalkuláljunk új építésű ház vagy fűtőkorszerűsítés esetén?

Mivel új és bonyolult technológiáról van szó, a hőszivattyú beszerelése költségesebb, mint a hagyományos rendszerek. Ugyan-akkor 8–12 év alatt általában megtérül a befektetés.

Lehet mondani egy tájékoztató árat?

Egy 100 négyzetméteres családi ház ese-tén bruttó kétmillió forint körülire jön ki az átlagár.

Csak családi házban működik a hőszivattyú?

Nem, elvileg lakásban is megoldható.

A hőszivattyúhoz milyen fűtőtestek tar-toznak?

Gyakorlatilag bármi lehet: radiátor, fal-fűtés, padlófűtés, légbefűtés és sok más, ami azt is jelenti, a hőszivattyú általában kompatibilis a már meglevő fűtési rendsze-rekkel.

Zöld Balaton Fotópályázat és más környezetvédelmi nyereményjátékok:
www.zold-balaton.hu

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Sikeres ingatlanvásárlás és informatikai fejlesztés a Be-futó 2000 Bt.-nél

A Be-futó 2000 Bt. 5,3 millió forintot meghaladó visszatérítendő és ugyanennyi vissza nem térítendő támogatásban részesült a Mikro-vállalkozások fejlesztése című pályázati kiírásán az Új Széchenyi Terv keretében. A 11,8 millió forintot meghaladó összköltségvetésű beruházásból ingatlanvásárlás történt.

A balatonfüredi székhelyű 1996-ban alapított Be-futó 2000 Bt. gépjármű-átalakítással, tervezéssel, valamint munka-, tűzvédelmi és minőségügyi szaktanácsadással foglalkozó vállalkozás.

Az uniós támogatás segítségével a társaságnak lehetősége nyílt egy telephelyként funkcionáló ingatlan és két új informatikai eszköz – 1 db multifunkciós másológép és 1 db projektor – megvásárlására, amelyekkel a profiljához kapcsolódó mérnöki szaktevékenységét minőségi szolgáltatásokkal kiegészítve végzi.

Be-futó 2000
Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
Cím: 8230 Balatonfüred, Ovoda utca. 27.
E-mail: beneda.laszlo@gmail.com
www.ujszechenyiterv.gov.hu

Ne ússzunk ebéd után!

A magyar statisztikai adatok szerint nálunk kétszer-háromszor annyian fulladnak vízbe évente (150–180 ember), mint a környező tenger-parti országokban. Az ok pedig többnyire ismeret-len. Úszni jól tudó, fiatal vagy idős, de akár sporto-ló, vitorlázó is látszólag érthetetlen okokból könnyen válhat áldozatá-ul az amúgy csendes és viszonylag sekély víznek. Pedig gyanítható, hogy ezek a tragédiák egyszerű elővigyázatossággal meg-előzhetőek lennének.

Ha tengerparton nyaralunk, a helyiek mindig figyelmeztetnek arra, hogy az ebédként vagy tíz-óraiként elköltött szendvics után legalább egy órát várjunk, amíg az emésztés kezdeti fázisa lezajlik. Azt mondják, hogy az evés utáni fürdőzés olyan rosszul-étet okoz, amely akár tragédiához is vezet-het. *Dr. Preisz Ádám* balatonfü-rei belgyógyász orvos vélemé-nye szerint is tele hassal nem sza-bad vízbe menni.

„Gyerekkoromban nekem is sokszor mondták, hogy tele has-sal ne menjünk a vízbe. Ebben le-het igazság, mert nagyobb meny-nységű étel elfogyasztása után a teli gyomor nekifeszül a rekesz-izmoknak, és megváltoztatja mind a légzés, mind pedig a szívverés ritmusát. Az emésztési ciklusnak ebben a kezdeti fázisában a hasi vérbőség kialakulása jelentős vér-mennyiséget von el a test többi részéből, ezért van az, hogy ilyen-kor testünk alapvetően pihenni vágyik. Ha ilyenkor, a nagy meleg miatt úgy döntünk, hogy az ár-nyék helyett inkább irány a hű-vös víz, akkor ezzel mindenkép-pen stressznek tesszük ki ma-gunkat.

A vízzel érintkezve bőrünk a hideg hatására olyan reakciót in-dít el a keringési rendszerben,

amely az izmok fokozottabb oxi-génellátására irányul. Miközben a légzés és a szívverés lelassul, a vérkeringés újra a perifériák irá-nyába mozdul el, ezáltal vissza-maradás lép fel a már megkezdett emésztési folyamatban. Eben az állapotban természetes az enyhe rosszul-ét, hányinger, szédülés, hiszen ilyenkor sem az izomrend-szerünk, sem pedig az emésztő-

rendszerünk nem kap elegendő vért és ezáltal oxigént.

Egy ilyen rosszul-ét semmi-képp sem mondható veszélyes-nek, ha az illető könnyen ki tud jönni a partra és az árnyékban iszik va-lami üdítőitalt. Ha viszont már beljebb úszunk, ahol lábunk már nem éri a földet, akkor a rosszul-ét fokozódásával még az úszni jól tudók is pánikba eshetnek, és ez a félelemzés az, ami képes felfo-kozni a veszélyhelyzetet. No és ha a lángos vagy a sült kolbász mellé fröccsöt is ittunk, kialakul-hat először egy fejfájás, aztán egy émelygés, aztán egy szédülés és egy olyan általános rosszul-ét, ami erős fizikai elgyengüléssel jár. Ilyenkor nem szabad pánikba es-nünk, mert a hirtelenkedés és kap-kodás csak fokozza a rosszul-étet. Fekdünk fel a vízre, és lassú mozdulatokkal felszínen maradva várjuk meg, amíg szervezetünk újra erőre kap. Akár hosszabb ide-ig is várjunk egy helyben, ne in-duljunk meg a part felé. A pánik azért veszélyes ilyenkor, mert fokozza a stresszhelyzetet. A to-vábbbúszás erőltetése pedig egyre nagyobb oxigénellátást igényel, amelyet a megváltozott keringési ritmus miatt szervezetünk nem tud teljesíteni. Ilyenkor léphet fel az az ájuláskörnyéki állapot, ami nagyon veszélyes a vízben.

A Balaton vize ugyan nem mély, de mivel nem átlátszó, ezért aki elmerül benne, azt nem mindig lehet azonnal megtalálni, ilyenkor pedig minden perc számít! Három percen múlik minden. Először is maradjunk nyugalmi helyzetben, ne mozogjunk, ne kaparlózzunk fölöslegesen. Másodszor, tartsuk száunkat, orrunkat a víz színe fölé, és lélegezzünk egyenletesen, ez-által enyhíteni tudjuk az oxigén-hiány okozta tüneteket. Harmad-szor pedig türelmessen várakoz-zunk, és próbáljuk megnyugtati magunkat, ne féljünk, rosszul-étünk hamarosan enyhülni fog.

Ami a strandi étrendet illeti, jobb, ha csak könnyű szendvicse-ket, édességeket, fagyit, üdítőket nassolunk, nehezebb ételeket, a sört, bort pedig a vacsora idejére hagyjuk. Nem véletlen, hogy a mediterrán országok tengerparti bárjaiban csak szendvicseket, sa-látákat és szénhidrátokban gazdag, könnyen felszívódó édességeket találunk, alkoholtartalmú italokat pedig csak kis mennyiségben.

KK

A kampány a Zöld-Balaton – térségi komplex kampány megvalósítása a Balaton-parton, KEOP – 6.1.0/B/09-11 pályázat segítségével valósul meg.

DumaFüred-jegyárak		
Elővétel		
Napijegy: 3500 Ft		
18.30-kor kezdődő előadás: 1600 Ft		
20.00-kor kezdődő előadás: 1600 Ft		
23.00-kor kezdődő előadás 800 Ft		
All Stars-előadás: 2000 Ft		
Beugró- vs. Dumaszínház-előadás: 2000 Ft		
Hétvégi jegy: 9000 Ft		
Helyszínen		
Napijegy: 4000 Ft		
18.30-kor kezdődő előadás: 2000 Ft		
20.00-kor kezdődő előadás: 2000 Ft		
23.00-kor kezdődő előadás: 1000 Ft		
All Stars-előadás: 2500 Ft		
Beugró- vs. Dumaszínház-előadás: 2500 Ft		
Hétvégi jegy: 9000 Ft		
Bérlet az összes előadásra: 25 000 Ft		
2013/07/26 P 18.30	DumaFüred 2013	Bács Miklós, Hajdú Balázs, Pataki Balázs, Szöllősy-Csák Gergely, Tóth Edu, Zsók Levente
2013/07/26 P 20.30	DumaFüred 2013	Duma Jam: Aranyosi Péter, Hadházi László, Litkai Gergely
2013/07/26 P 23.00	DumaFüred 2013	Best of 2012/13 kabaréválogatás
2013/07/27 Sz 18.30	DumaFüred 2013	Méd in Hungeráj – Hadházi László önálló estje, közreműködik Bruti
2013/07/27 Sz 20.30	DumaFüred 2013	All stars: Aranyosi Péter, Beliczai Balázs, Kiss Ádám, Kőhalmi Zoltán
2013/07/27 Sz 23.00	DumaFüred 2013	Duma Impró
2013/07/28 V 18.30	DumaFüred 2013	David Hasselhoff beájulna: Benk Dénes és Csenki Attila közös estje
2013/07/28 V 20.30	DumaFüred 2013	Duma Aktuál: Hadházi László, Litkai Gergely, Lovász László, Wahorn András
2013/07/28 V 23.00	DumaFüred 2013	Beilus István, Hajdú Balázs, Kertész Ricsi, Pataki Balázs, Szobácsi Gergő
2013/07/29 H 18.30	DumaFüred 2013	Panelodüsszeia: Repok György önálló estje
2013/07/29 H 20.30	DumaFüred 2013	Beliczai Balázs, Dombóvári István, Felméri Péter, Kiss Ádám, Lorán Barnabás
2013/07/29 H 23.00	DumaFüred 2013	Best of Fiala Félőrlütek Fesztiválja, műsorvezetők: Csenki Attila, Felméri Péter
2013/07/30 K 20.30	DumaFüred 2013	Rádiókabaré-felvétel
2013/07/31 Sz 20.30	DumaFüred 2013	Beugró vs. Dumaszínház: Hadházi László,Janklovics Péter, Mogács Dániel, Debreczeny Csaba, Pokorny Lia
2013/08/01 Cs 18.30	DumaFüred 2013	Akciós medve: Felméri Péter és a Szomszédnéni Produkciós Iroda közös műsora
2013/08/01 Cs 20.30	DumaFüred 2013	Aranyosi Péter, Beliczai Balázs, Benk Dénes, Kőhalmi Zoltán, Lorán Barnabás
2013/08/01 Cs 23.00	DumaFüred 2013	Dallal a falnak – Zene teneked: Bruti, Hadházi László, közreműködik a Pardon zenekar
2013/08/02 P 18.30	DumaFüred 2013	Szubdurális hematoma: Dombóvári István önálló estje
2013/08/02 P 20.30	DumaFüred 2013	Duma Jam: Aranyosi Péter, Hadházi László, Kovács András Péter
2013/08/02 P 23.00	DumaFüred 2013	Dumaszingház (örözene, stand-up, impro): Illés Ferenc, Janklovics Péter, Kovács András Péter
2013/08/03 Sz 18.30	DumaFüred 2013	L'art pour L'art
2013/08/03 Sz 20.30	DumaFüred 2013	All stars: Hadházi László, Kiss Ádám, Kovács András Péter, Kőhalmi Zoltán
2013/08/03 Sz 23.00	DumaFüred 2013	Badár Sándor önálló estje
2013/08/04 V 20.30	DumaFüred 2013	Badár Sándor, Csenki Attila, Kőhalmi Zoltán, Mogács Dániel, Szupkay Viktor

Újra cirkusz a városban

Új, látványos műsorszámokkal, ritka vadállatokkal, közel két hónapig vendégszerepel Füreden az Eötvös Cirkusz. A manézs a Kisfaludy strandnál áll. A nagy múltú, ötvenfős cirkusz Ibériai kavalkád című műsorában elbűvölő artistanők és egzotikus állatok lépnek porondra.

Az Eötvös Cirkusz Gran Fi-esta 2013 új műsora igazi csemege a cirkuszt szerető közönségnek. Felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt sok újdonságot, meglepetést tartogat az új szuperprodukció. Szilaj andalúz ménék egyedülálló magasiskolája, fess lovasok és elbűvölő artistanők produkciói a kupola alatt. A manézs ezúttal forrongó arénává alakul. Granadából egzotikus állatok parádéja. Bravúros dalmatorna az Escorial kutyaiskolából, 101 dalmata a porondon. Kéttonnás víziló, továbbá a fehér tigris, a fehér oroszlán, a nagyon ritkának számító rosato tigris, illetve a szi-bériai tigris közös produkciója, valamint tevék, lámák, zebra, lovak szabad idomítása. Légtornászok lélegzetelállító, akrobatikus

bravúrrjai, és persze vannak bohócok, zsonglőrök, illetve artisták nyaktörő mutatványokkal. A programot ezúttal is nemzetközi sztárok bemutatói színesítik.

– Minden évben új előadást állítunk össze, a családi hagyományt visszük tovább, a legfontosabb a tartalmas, minőségi, szívvel-lélekkel porondra vitt műsor. Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, műsorunk megállná a helyét Európa bármely cirkuszában. Az idei produkciónk szenzációja az igen ritka rosato tigris, illetve a fehér oroszlán. Olasz állatidomár viszi őket a porondra – összegzett *Eötvös Susy*, a cirkusz igazgatója, aki hosszú éveken át maga is légtornásként lépett fel.

A nagy elődökkel büszkélkedő, legendás cirkuszi társulat augusztus 20-ig a hétfők kivételével mindennap este nyolc órakor tartja előadásait. Szombatonként pedig két műsor várja a közönséget a Kisfaludy strand szomszédságában lévő Mészöly Géza utcában, a gokartpálya mellett felállított manézsban.

mf

Nagydumások Füreden

Július végén újra Balatonfüredre költöznek a stand-uposok a DumaFüredde. Litkai Gergelyt, a Dumaszínház főszerkesztőjét a magyar stand-up fejlődéséről, a füredi fellépőkről kérdeztük.

– Egy kávéházból, a Godot-ból indult ez a műfaj, aminek az egyik magyarországi művelője, szervezője ön is. Ezt követően jöttek a tehetséggutatók Fábry Sándornál, majd önálló műsort, a Showder Klubot csinálták, azután önálló csatornát, a Comedy Centralt, most meg színházuk van a Corvin sétányon. Jóban vannak még, nem zilálta szét a társaságot az üzlet?

– Akiknél a közös művészi élmény, a lehetőségek és az általunk nyújtott közeg számít, azok felül tudtak emelkedni az üzleten, és akiknek megérte nálunk maradni, azoknál nem merültek fel ilyen gondok. Vannak, akik más utakon próbálkoznak, és nagyon sokan csatlakoznak a Dumaszínházhoz egyéni projektek keretében, ami szintén jót tesz a közösségnek. A pénz fontos, de sosem tud igazi összetartó erőként működni, fontos, hogy mindenkinek meglegyen az az egyéni útja, amit be akar járni.

– Sokan hasonlítgatják a dumaszínházakat a nagy elődökhöz: Hofi Gézához, Kazal Lászlóhoz, Kellér Dezsőhöz, hogy a régebbieket említsük, miben más ma ez a műfaj?

– Mi nem is szeretnénk magunkat a nagy elődökhöz hasonlítani, mivel egyrészt ezzel megbántanánk azokat, akik felnéznek rájuk, másrészt mivel direkt hatást csak nagyon kevesen fejtettek ki közülük a fellépőinkre, igazán elődeinknek sem tekinthetők.

A Dumaszínház más, jóval messzebb áll a klasszikus kabarétól, és jóval közelebb az amerikai stand-uphoz, nem publicisztikai műfaj, hanem sokkal inkább színpadi. A zene, a mozgás is egyre fontosabb szerepet játszik benne, sokkal személyesebb, őszintébb és sokkal vulgárisabb, mint az korábban bármikor is volt. A politikához is inkább személyesen, nem vonalak mentén viszonyul, és egyáltalán nem elkötelezett akár pártok, akár politikai rendszerek iránt. Ugyanakkor a kabaré százéves hagyományok után tűnt el szinte nyomtalanul a hazai színházi életből a korábbi formájában, a stand-up tízéves még csak, most keresi a hangját, ezért olyan műfaji szilárdságot és didaktikát számon kérni rajta, amit a kabaréban lehetett, nem lenne ésszerű.

Ezzel együtt fontos célunk, hogy a kabaré megújuljon, új utakat, együttműködési lehetőségeket keresünk, ez a következő feladat, amivel meg szeretnénk birkózni. Amit azonban ritkán emelnek ki, az az, hogy a Dumaszínház idén lesz tízéves, és látogatószámában minden eddigi kabarét játszó közhíznál sikeresebb, és talán az egyetlen olyan intézmény, amely heti rendszerességgel foglalkozik tehetséggutatással. Emellett a nemzetközi stand-upba is becsatlakozott, angol nyelvű előadásokkal és a környező orszá-

gok humoristáival közös estekkel, és talán a legelső, amely rendszeresen tud több mint hatvan magyarországi és számos külföldi helyszínen havi rendszerességgel előadásokat szervezni Debrecen-től Londonig.

– A legszerethetőbbek az önironikus humoristák a Dumaszínházban, van önkénél tabu téma egyáltalán?

– A tabu gyakran nem rajtunk, hanem környezetünkön múlik. A humoristák olyan dolgokról beszélnek, amik intímek, ám átélhetőek a közönség nagy többségének, beszélni róluk kicsit önmagunk feladása a humor oltárán. Magammal kapcsolatban kevés tabu van, ugyanakkor ezek a tabuk is akkor érdekesek, ha valami pluszt adnak a magunkról alkotott képhez és ezzel ahhoz, amit az emberekről tudunk, és ami talán segít megérteni a másikat. A családukról, barátainkról szóló történetek azért ennél bonyolultabbak, de lassan a kollégák csatládja is beletörődik abba, hogy közszereplők lettek, és egy ország ismeri őket.

– Mit szeret a közönség, ha olyan hétköznapi sztorit hall, ami akár vele is megtörténhetett volna, amit szinte helyette fogalmaztak meg, vagy ha különleges, fordulatos anekdotákat hall?

– Az átélhetőség és a hitelesség a legfontosabbak, de ez az előadó stílusától is függ, sokan egyáltalán nem történetekből építkeznek, hanem megfigyelésekből, eseményekből, hírekből, ami, lássuk be, jóval nagyobb biztonságot kínál, hiszen ki tudja, mikor fog történni vele ismét valami érdekes.

– Egy egészséges társadalom jól tud röhögni magát. A kabaré szükségszerűen ellenzéki, meddig mehetnek el a politikai humorban?

– Bármeddig elmehetünk a politikai humorban, a kérdés az, hogy

Litkai Gergely sűrű programot ígér számos újdonsággal

a közönséget mennyiben érdekli. Azt elmondhatjuk azonban, hogy Magyarország nem egészséges társadalom, az emberek szívesen nevetnek a magukról kialakított képen, ám amikor nézezik, a politikába vetett hitük kerül elő, az őket is jobban megosztja és felháborítja. Pontosan azért, mert a hazai politika hit alapú, mint minden marketingüzenet, és a racionalitás nem sok szerepet játszik benne, a humor ugyanakkor nagyon is észérvek alapján tesz valamit nevétségessé.

– Meg lehet ezt a műfajt tanulni, vagy ehhez született tehetség kell?

– A műfajt meg kell tanulni, egy jó humoristának 3–5 év is kell ahhoz, hogy rutinossá váljon, elsajátítsa azokat az eszközöket, azt a ritmust, ami a magabiztos színpadi jelenléthez szükséges. A tehetség természetesen itt is elengedhetetlen, fa nélkül nagyon nehéz pásztorbotot faragni, hogy egy eddig nem létező közmondást citáljak ide.

A Dumaszínház sztárjai lesznek itt Balatonfüreden a DumaFüreden július 26-tól augusztus 4-ig esténként több, de mindig más előadással a Sun City,

volt görög falu nagyszínpadán (lásd részletes program).

Itt lesz: Aranyosi Péter, Hadházi László, Beliczai Balázs, Kiss Ádám, Kőhalmi Zoltán, Benk Dénes, Csenki Attila, Dombóvári István, Felméri Péter, Kiss Ádám, Repok György, Kovács András Péter. Többen, mint Badár Sándor is, önálló esttel, és számunkra meglepetés vendégek: Wahorn András, Pokorny Lia, Illés Ferenc és a L'art pour L'art.

– Ön is sokszor fellép, igazi stand-up parádéra számíthatunk bő egy héten át. Gondolom, lesznek balatonos, nyaralós poénok is?

– Lesznek nyilván, ahogy az itt készülő Rádiókabaré-felvételbe is bekerülnek a helyi érdekességek, mindig próbáljuk a helyszínt is népszerűsíteni. De idén először lesz fesztiválunkon Beugró a Dumaszínház ellen, Duma Aktuál az elmúlt fél év aktualitásaiból, Dallal a falnak címmel frenetikus humorkoncert, válogatás a legjobb kabaréjelenetekből és egy est premierje is itt valósul meg A Szomszéd néni produkciós iroda és Felméri Péter előadásában, Akciós medve címmel. Sűrű lesz a program számos újdonsággal, amit vétek lenne kihagyni.

Csorba Kata

SZÉCHENYI TERV

Játékos programok a környezetvédelem jegyében

Az észak-balatoni hulladékgazdálkodási projekt játékos programmal hívta fel a figyelmet a környezetvédelem fontosságára.

Veszprém megye 158 települését érinti Az Észak-balatoni Térség Települési Szilárdhulladék-kezelési Rendszer működési területén lévő, 33 db települési szilárdhulladék-lerakó rekultivációjának megvalósítása című, KEOP 2.3.0/2F/09-2010-0023 számú európai uniós projekt. Az Észak-balatoni Térség Regionális Települési Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás 3 429 787 912 Ft támogatást nyert el a KEOP pályázati kiírásán. A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg, a támogatás intenzitása 100%.

A rekultivációs projekt célja, hogy a régi, műszakilag nem megfelelő, bezárt vagy elhagyott hulladéklerakók megszűnjenek,

helyükön tiszta, szép, hulladékoktól mentes, élhetőbb környezet jön létre. A kivitelezés várhatóan 2015. június 20-ig valósul meg.

A projektet érintő öt körzetben rendezvények keretében, környezetvédelmi programokkal hívták fel a figyelmet a rekultiváció jelentőségére. A roadshow öt állomása: Balatonalmádi, Pápa, Balatonfüred, Devecser és Tapolca. A rendezvényeken az érintett lakosság tájékozódhatott a projektről, a megvalósítási fázisokról, a beruházás jelentőségéről. A gyerekek figyelmét játékos formában, környezettudatos játékokon keresztül hívták fel a környezeti fenntarthatóság és környezettudatosság fontosságára.

Tiszta Európa Program
Észak-Balatoni Hulladékgazdálkodási Projekt

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszchenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg.

HÁGTARORSZÁG MEGÚJUL

Három fiatal festő tárlata

Végh-Mozgai Henni, Sörös Mária és Vajda Katalin közös kiállításán többféle technikával készült képeket láthatunk

A világ három szemszögéből címmel mutatta be új alkotásait három fiatal festő, *Sörös Mária, Vajda Katalin és Végh-Mozgai Henni* a szabadidőközpontban júniusban megnyílt kiállításon.

A kiállítást *Sárköziné Sáro-vits Hajnalka* nyitotta meg.

A szürrealista

Sörös Mária munkáival első alkalommal találkozhattak a balatonfüredi művészetkedvelő emberek. A Veszprémben élő, magát szürrealista alkotónak valló festő a képeinek a címeivel is felhívja a figyelmet arra, ami felett az emberek könnyedén elsiklanak. Ezek a témák néha tabuk, máskor provokatívak, azonban jelen vannak az életünkben. „Munkáimmal az emberek figyelmét – ha csak egy pillanatra is – kiszakítom a szürke hétköznapiakból, egy olyan világba, amelyet ismernek ugyan, de mégis ismeretlenül fest a számukra. Az élet kettősségét, az emberi

lét kontrasztjait próbálom előttük feltárni, vallja magáról Sörös Mária. Többféle technikával kísérletezik, néha kombinálja a különféle anyagokat, például az Objektív szemszög című képén találkozhatunk a szén és akril vegyes technikájával. Az emberi testet a fény és árnyékok játékaival jeleníti meg. A tájképeit néha valóságként, majd valószínűtlenül mesészerűen ábrázolja.

A világ színes körülötte

Vajda Katalin génjeiben hordozza magában tehetségét, hiszen a fürediek jól ismerték és szerették nagyapjának, Vajda Ferencnek a művészetét. Kati képeivel már több alkalommal találkozhattunk, mindig örömmel vettük az igazán nőies impresszionista képeit. Ő az a festő, aki kimegy a természetbe, ott alkot, játszik a fénnel, a széllel, az árnyékokkal. Újabban akvarelltechnikával dolgozik többet. Nagyon szép képeket lát-

hatunk például a vitorlásokról. Ugyanakkor olajtechnikával alkotta meg a Tamás-hegyi keresztet, Borsos Miklós Balatoni szél című szobráról készült festményét. Virágkompozíciói nőiességét sugározzák. Mi mindannyian egy életen át keressük a boldogság kék madarát, Vajda Kati is keresi, de ő le is festette, talán éppen azért, hogy mindig a közelében lehessen. A virágok és a színek szeretetét több alkotása is tükrözi, mint a Futórézsa vagy az Emma virágai. Humora, karikírozó hajlama a Pórázon című képében mutatkozik meg.

A fantázia festője

Végh-Mozgai Henni büszkén vallja, hogy a Csopaki Művészeti Egyesület tagjaként, *Kádár Tibor* festőművész-tanár értő irányításával egyre jobban kiteljesedik alkotói készsége. Ugyanakkor még kislány korában magával ragadta Boris Vallejo „fantáziafestő” több

alkotása. Azóta is kedvenc témái a sárkányok, különféle, a fantázia alkotta lények. A Dráidok című festménye is része ennek a sorozatnak. Mostanában viszont Sándorfi István hiperrealista festő munkái ihlették meg. Az egy évvel korábbi, az Arácsi Népházban tartott kiállításon is láthatunk már tőle alakos, realista képet. Természetesen ő is keresi az önkifejezés különféle formáit. Erre a kiállításra – mondta Sárköziné Sáro-vits Hajnalka – Henni meglepetéseket hozott. A hiperrealista képei meglepték a közönséget. A lélek tükre, a Zuhany alatt, az Esőben, a Kitaszítva, A zuhanyozó nő és a Szerelem és törődés című alkotásai új témák a művész életében.

A megnyitó hangulatát a ‘70–80-as évek zenei anyagából válogató My Brothers Jake együttes tagjainak ritmusos, dinamikus játéka színesítette.

Hanny Szabó Anikó

Levél az olvasónak

Hatalom és felelősség

(Egy percig orvos voltam)

Nagyon szeretem a sóskaaszózt, s mivel már régen főztem magamnak, elhatároztam, hogy ma az lesz az ebéd. Semmi mást nem szoktam enni hozzá, csak főtt krumplit, ez számomra ünnepi eledelnek számít. A fagyasztióból már reggel kivettem a sóska zacskót, ott kornyadozik az asztalra tett tányéron. Elő a lábas, liszt, olaj a rántásnak – csakhogy az olajosflakon alján mindössze néhány csöpp löttyög, s a spájzba menve szomorúan állapítom meg, hogy nincs másik polcon. Hiába csöppögtetem ki a maradékot, sehogy sem elég. Még szerencse, hogy a szomszéd épület földszintjén működik egy kis élelmiszerbolt, így aztán, ahogy vagyok, papucsban, melegítőben lecsattogok a 3. emeletről olajat vásárolni. Az utcára érve látom, hogy a kerítés betonszegélyén egy munkásruhás fiatalember ücsörög, kezében cigarettával és egy doboz sörrel, s amikor közelebb érek hozzá, úgy néz rám, mintha fölsimerne valahonnan. Látom, köszönne is meg nem is, valamit morog maga elé, mire én a jobb kezemmel intve egy Jó napot!-tal üdvözlöm. Ezen aztán fölbátorodik, s ő is hangosan köszön: Jó napot, doktor úr! Talán viccel, vagy meg akar tisztelni valamiért, morfondírozok magamban, aztán még megállapítom, hogy a környékünkön nincs is olyan orvos, akire hasonlítanék. Lehet, nem ez az első söre, és emiatt egy kicsit elhomályosult a látása. A boltban megveszem az olajat, indulok vissza, és rögtön látom, hogy a páciensem már nem ücsörög, hanem föállva vár. Ez talán valamiféle tiszteletadás lehet a részéről? Vajon mivel érdemeltem ki? Valóban összetéveszt valakivel? Amikor odaérek, megszólít: elnézést, doktor úr, kérdezhetnék valamit? Kérdőn álllok meg mellette, mire fölemeli a jobb kezét: miért zsigbad nekem a jobb kezem állandóan?

Hoppá, itt most gondok vannak! Nincs mese, színt kell val-lanom, mert ebből még akármilyen is lehet – de valamiért mégsem teszem. Keringési zavar – mondom ki a szentenciát –, többet erről így nem lehet mondani, túl sok mindentől függhet. Aztán indulok tovább, mert látom rajta, hogy ha maradok, folytatnom kell a rendelőt, s akkor kerülök csak igazán kínos helyzetbe, mert már doktornak adtam ki magam. Még utánam szól: el kellene hagynom a cigit, ugye? Hát, használni nem használ, az biztos, mondom elmenőben.

Az arckifejezésén gondolkodtam sokáig. Láttam magam előtt a könyörgő szemeket, az alázatot, a vállalt kiszolgáltatottságot. Vajon minden beteg így közelít az orvosához? Eleve azzal az érzéssel, hogy az van döntési helyzetben, aki a fehér köpenyt viseli, mert ő a tanult orvos, míg én csak egy szerény ismeretekkel rendelkező gyalog vagyok, s nincs mérlegelési lehetőségem? Igen, az orvos hatalmi pozícióban van a betegével kapcsolatban, s ha ezt nem akarjuk kimondani, akkor is érezzük. Érezzük ezt az alárendeltségi viszonyt, s tudat alatt ez motiválja a viselkedésünket.

Sajnáltam ezt az embert. Sajnáltam alkalmi páciensemét, mert segítséget kért tőlem, s én egyáltalán nem tudtam segíteni rajta. És ezért lelkiismeret-furdalásom volt, ráadásul be is csaptam, bár ő erről nem tudott. Én viszont igen.

Gaál Antal

Hónapokkal ezelőtt még nem gondolta volna, hogy első balatonfüredi nyár esti sétáján Arisztotelész tétele jut eszébe. A görög filozófus szerint az idő ugyanis a mozgás tulajdonsága.

Melis Zsolt színes, rövid ujjú ingben és rövidnadrágban indult el otthonról a június közepén tomboló kánikulában, világoskék titkoknijja alig látszott ki a fehér, szelős vászoncipőből. Semmit nem vitt magával, ha igazoltatják, szétárja a karjait, és azzal mentegetőzik majd, hogy mindenét otthon felejtette, még pénzt sem tett a zsebébe. Lakáskulcsát beadta a szomszédasszonyának, aki szinte mindennap éjfélig fönt van, krimiket néz a televízióban. De Melis nem akart későig elmaradni, az éjjeliszekrényén a német író, Martin Walser Szökőkút című regénye várta, amelyet leárazva vásárolt a lakótelepi üzletház könyvesboltjában.

Ahogy ezen az estén fél nyolckor kilépett a vasút fölötti lakótelep társasházából, tömény hársfaillat fogadta az utcán, a nyár jellegzetes aromájával telítődött a

Kellei György

Az itt maradó idő nyomában

levegő. Távolabbról mintha olajfák lebegő zamata is keveredett volna a környék csendes mozdulatlanságába. De lehet, hogy Melis Zsolt az olajfákat csak úgy előhívta régi kora nyarak emlékeiből, hogy fokozza az idilli környezet hangulatát. Ám amikor az arácsi vasútállomás sorompójához ért, fülét és orrát azonnal megcsapta a 71-es főút dübörgő és megrekedt benzingőztől bűzlő forgalma. Szerencséjére a forgalomirányító lámpa hamarosan zöldet jelzett, átsietett a zebrán és befordult a partra vezető, lejtős Deák Ferenc utcába. Errefelé már nyoma sem volt a virágillatnak, egyre inkább az éttermekből és panziókból kiáramló, tolakodó ételszag kavargott a levegőben. Nem volt bántó és zavaró, de nem lehetett különválasztani a más-más ízeket jelző illatfoszlányokat.

A Tagore sétányon föl-alá séáltak az emberek, a kerékpárúton

is tekertek néhányan. Keresett egy üres padot, és leült a tóval szemben. Noha soha sem tudott teljesen kikapcsolódni ilyen helyzetekben, legtöbbször felesleges dolgok masíroztak a fejében, semmi hasznuk nem lett, kár volt agyalni rajtuk. Most viszont, legnagyobb csodálatára, elméje tökéletesen kiszökött az időből, és már teljesen besötétedett, amikor visszazökkent a valóságba. A déli oldal villódzó fényei fűzérként nyúltak el a parton, a hold ezüsthidat terített a vízre. A harmóniát azonban egy befurakodó kép minduntalan megzavarta, lefele jövet már a Deák Ferenc utcában járt, amikor nyugtalanság fogta el. De most a kép nem öltött formát, így teljesen lelombozódva indult haza. Örát sem vitt magával, csak a rugós zsebórája működött, az ötvenezer forintos, fémcsatos, Casio márkájú, melyet a barátnőjétől, Bernáth Valéria ügyvédől kapott kará-

csonyra, már január közepén bedöglött. A garanciális javítás után két napot ment, aztán ismét felmondta a szolgálatot. Melis elvitte egy veszprémi óráshoz, aki egy hétig kísérletezgetett vele, majd magyarázkodva visszaadta: sok áramot vesz fel a szerkezet, ezért hamar lemeríti az elemet. Otthon fogta a karórát, és íróasztala alsó fiókjába tette. Elhatározta, hogy többé nem veszi elő. Amióta szabadfoglalkozású irodalomtörténész és író lett, nem érdekelte a múltó idő. Mindenre ráért, nem sietett, nem kapkodott, eszébe sem jutott, hogy türelmetlenkedjen; jól aludt, rendbe jött az emésztése, a nyaka sem görcsölt a feszültségtől, és az időjárás frontok is csak ritkán viselték meg. Szabad és kiegyensúlyozott embernek érezte magát.

Ezen az estén a Kiserdőn át tért haza. Amikor odaért a vasút mellett futó és a lakótelepről le-

jövő utca kereszteződéséhez, a különös, elveszettnek hitt kép hirtelen megjelent előtte. Szinte mindennap látta, mégsem rögzült benne. Még jóval az ideköltözése előtt az arácsi sorompó kis parkjától a város felé hosszú kerítést építettek a vasúti töltés mentén, hogy a környéken lakók és az üdülőlövendék ne a sinen keresztül közlekedjenek, lerövidítve az útleletekhez és a buszmegállókhoz vezető utat, miközben széttagos-sák a zúzotttkő ágyazatot. De minderre fűtyültek azok az emberek, akik nem ismerik a jó modort és labilis időérzékük következtében felrúgják a megteremtett rendet. A vágányra merőleges utcával szemben, két oszlop között feltépték, majd lerángatták és összegegyűrték a dróthálót. Melis megrökönyödve tapasztalta, hogy már a kerítés nyugati végénél is feljárnak a töltésre. Arra gondolt, hogy Arisztotelész tétele, az idő

és a mozgás kapcsolata itt más viszonyrendszerben nyilvánul meg.

Másnap délelőtt előkotorta a karóráját és elvitte az óvárosba, a vásárcsarnoknál található órásműhelybe. A megvilágított, üvegfallal körülvett kis asztalnál ülő loboncos hajú órásmester lepatintotta a Casio alsó lapját, jobb szemére illesztette a nagyítót és vizsgálta a belsejét. Holnap nézzen be érte, mondta a férfi. Az irodalomtörténész megjegyezte: ha túl sokba kerül a javítás, akkor hagyjuk a fenébe.

Később úgy emlékezett, hogy valami panelt kellett kicserélni az órában, s kétezer forintot fizetett. Amikor kijött a hajdani, békebeli kisvárosok mestereit idéző műhelyből, úgy érezte, hogy ő soha nem fog az eltűnt idő nyomába eredni, ahogy Marcel Proust, a francia író tette regényfolyamában. Neki, ahogy az újra működő karóra mutatóira pillantott, most, a jelenben akad dolga, ezért az itt maradó idő nyomában kell járnia, közben figyelni és szemlélődni.

Gondolatok egy évforduló kapcsán

Sakkversennyel emlékezünk dr. Dibusz László főorvosra

Idén tavasszal rendezték meg harmincadik alkalommal Balatonfüred legnagyobb gyermek, ifjúsági és amatőr sakkversenyét. Ez a rendezvény az ötletgazda, dr. Dibusz László emléke előtt tisztelegve – korai halála után – immáron kilenc éve az ő nevét viseli.

Az általa „pöttöm” csoportnak elnevezett részvevők életkoruk miatt nem ismerhették a fiatal kor óta ősz doktor bácsit. Kötelességünk emlékezni! Ki volt dr. Dibusz László?

Budapesten született 1936-ban, ott járt a Kölcsey gimnáziumba, majd a Budapesti Orvostudományi Egyetemen tanult. Hivatása gyakorlását a veszprémi kórház sebészeti osztályán kezdte. Ekkortájt Balatonfüreden három orvosi körzet működött, dr. Szabó Miklósné, dr. Heverdle Dezsőé, illetve a harmadik körzet „váltott” személyekkel. Ebbe a körzetbe helyezték ki helyettesíteni 1961-ben a fiatal sebészgyakornokot.

Kezdetben egy kis szolgálati lakásban lakott, és egy Csepel motorkerékpárral járt télen-nyáron a betegekhez. Közvetlen módora, empátiája hamar népszerűvé tette nemcsak a betegei, hanem a lakosság körében is. Ő maga is hamar idetartozónak érezte magát. Ennek köszönhetően a település vezetőinek és lakóinak összefogásával megépült a szolgálati la-

kás. Így lett a helyettesítő gyakornokból negyvennégy éven át, 2005-ben bekövetkezett haláláig a város szeretett családorvosa. Családorvos a szó nemes értelmében, mert nemcsak gyógyító, hanem lelki és családi problémáikban is segítő ember, sok esetben igaz barát is volt.

Az általános iskolák orvosaként gyakran megjelent az iskola folyosóján jellegzetes alakja, ami egyet jelentett a védőoltások beadásával vagy a tanulóknak tartott egészségügyi előadásokkal. Éveken át vezette, szervezte az

AE Klubot, az alkoholbetegségből kigyógyultak egyesületét. Ehhez kapcsolódóan számtalan cikke, tanulmánya jelent meg a hazai és nemzetközi orvosi szaklapokban. Sokoldalúságára jellemző, hogy nemcsak a Medicus Universalis lapjain jelentek meg írásai, hanem más sajtótermékekben is, beleértve a Füredi Híslóriát, illetve sokan várták a Füredi Naplóban havonta megjelenő cikkeit.

Közeleti ember volt. Ennek elismeréseként 1978-ban a Veszprém Megyéért Érdemérmert, míg 1981-ben Pro Urbe-díjat vehetett át. A rendszerváltást követően tagja volt az akkor megalakult első önkormányzatnak.

A civil életben is sokoldalú volt. Imádott sakkozni, teniszezni, már túl a fiatalokron tanult meg síelni, később bridselni.

Mindent szenvedélyesen, lelkesen csinált. Emlékszem, mennyire tudott örülni, amikor a hatvanas években Keszthelyen – igen szép játékevezetés mellett – szimultánban másodmagával legyőzte a világ akkori legerősebb sakknagymestereinek egyikét, Portisch Lajost.

Mindennap korán reggel elsőként jelent meg feleségével, Judit asszonnyal a kiserdei teniszpályán.

Életében a balatonfüredi sakkversenyt nagy odaadással és lelkesedéssel szervezte, vezette és dokumentálta.

Az utolsó általa lebonyolított, huszadik rendezvény után igen személyes hangú búcsúlevélben arra kért, hogy ne engedjük kárba veszni az eddigi munkát, rendezzük meg évente a szellemi tornát Balatonfüreden, hogy ezzel is népszerűsítsék a sakkjátékot.

Nekünk, akik személyesen ismerhettük, kötelességünk folytatni az ötletéből megvalósult rendezvényt. Úgy őrizhetjük emlékét, ha továbbra is megtartjuk ezt a nevét viselő sakkversenyt.

Perkovits Géza

Túl gyorsan akarunk változni

Frank Róbert: Annyi minden befolyásolja az életünket, fölösleges állandóan a hibákat keresni

Tanácsadó szakpszichológus. Dolgozott pszichiátriai osztályon, gyógyított a Lipótmezőn, haldoklóknak segített a Hospice-házban. Két éve feleségével és gyermekeivel költözött Füredre. Most magánpraxist indít, dinamikus terápiát ad válság és trauma kezelésére. Frank Róberttel beszélgettünk.

A mentőszolgálatnál krízishelyzetekben adott tanácsot, ope- rettet koreografál, jószolgálati nagykövete Angolának és közben táncterápiával is foglalkozik. Eredetileg balettművész, évtizedet szánt életéből a táncra.

– Mindig kell egy külső szem. A barátok azt mondják, amit hallani szeretnénk, a társunkkal kialakult viszony többnyire gátja a tisztánlátásnak, mi magunk pedig rendre a könnyebb ellenállás felé megyünk. Ráadásul ez egy gyógyszerfüggő társadalom. Elvárjuk, hogy mindenre gyógyszerert adjanak. Gyors és gondolkodásmentes problémamegoldást, gyógyulást szeretnénk. A pszichológia nem ilyen, és alig van beágyazottsága itthon. Pedig az úgynevezett mentálhigiénén nagyon fontos lennie, a lélek, a szellem frissen tartása rendszeres törődést igényel.

– Ehhez képest már agyonbeszéltük a stressz okozta frusztrációkat, egyre hétköznapiabbak a pánik okozta fizikális tünetek, mégsem veszünk tudomást arról, hogy valakitől segítséget kellene kérni ezek kezeléséhez.

– A tartós stresszről évtizedek óta tudjuk, hogy komoly betegségekhez vezet, mégsem teszünk ellene szinte semmit. A stressz kezelése még mindig csak üres fogalom. Nem ismerjük jól önmagunkat, a megfelelés sokszor fontosabb, mint hogy felfejtsük a frusztrációinkhoz vezető okokat.

Ritkábban tesszük fel azt a kérdést, hogy miért van pánikrohamom? Inkább azt kérdezzük, milyen gyógyszert szedünk rá. Meg

kellene tanulnunk néha megocsátani magunknak, meg kellene övni az önértetünket, tudnunk kellene, hogy bizonyos helyzetekben miként fogunk reagálni, és képesnek kellene lenni arra, hogy ezen, ha szükséges, tudjunk változtatni.

– *Gondolom, a másik nagy csomag a párkapcsolati problémák?*

– Igen, ezzel mindannyian küszködünk, egyáltalán a társas kapcsolatokkal, a munkahelyi viszonyokkal, de gond szokott lenni a kontrollal is, vagyis mit irányítok az életemben és mire vagyok képtelen hatást gyakorolni. És már meg is érkezünk: önbizalomhiány, magunk számára felépített vagy a környezetünk, a társadalmi elvárások miatti félelmek, szorongás, neurózis, majd később már a konkrétan jelentkező fizikai tünetek. Annyi minden befolyásolja az életünket, ráadásul a többségükre nincs is ráhatásunk, fölösleges tehát állandóan a hibát keresni. Egy rendkívül bonyolult kapcsolati rendszerben élünk, amiről hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy körülöttünk forog az egész, hogy miattunk történik minden. De a többi ember viselkedése, sőt még a hozzánk való viszonyulása is sok esetben nincs összefüggésben velünk, független tőlünk, sokszor magunk vetítjük ki rájuk. Mindenki a saját mikrovilágának megfelelően cselekszik, mindig és csakis saját magán átszűrve érzékeli a világot, ebből vannak aztán a legnagyobb félreértések, problémák. Én kívülállónak abban tudok közreműködni, hogy segítsek megtalálni és rávilágítani ezekre a gócpontokra.

Mindennek van valami oka, valamilyen eredője, ezt kell felismerni, utána már „csak” azt kell megfogalmazni, hova szeretnék eljutni, mi az, amin hajlandó vagyok változtatni.

– *Miben segíthet a táncterápia?*

– A táncban, pontosabban a mozgásban az a jó, hogy az ember öntudatlanul műveli, nem lehet elrejtteni. Ahogy tartom magam,

ahogy gesztikulálok, ahogy az arcom rezdül, mind árulkodó. Egyébként is a közlendőnk csupán nyolc százalékát mondjuk el szavakkal, az összes többi a nonverbális kommunikáció része. A mozgás megmutatja, ki zárt és ki nyitott személyiség. Ez fontos, mert a kialakult személyiséget nem lehet megváltoztatni és nem is az átváltoztatás a cél, hanem az adott személyiségben megtalálni a harmóniát. A szavak olykor csak újabb áttörhetetlen falakat emelnek, van, hogy az érzéseinket nem tudjuk vagy nem akarjuk kifejezni, ezáltal még lehetetlenebb helyzetbe kerülünk. Ilyenkor a legegyszerűbb mozgás is hasznos lehet, oldja a szorongást és segíti az önkifejezést.

– *Mi történik egy ilyen dinamikus terápián?*

– Beszélgetünk. Empátia kell hozzá, meg az, hogy viszonylag gyorsan ki tudjon alakulni a kölcsönös bizalom. A páciensek segítséget kérni jönnek, ezért kötelességem megmondani, hogy tudok-e segíteni, illetve elérni a kívánt állapotot, hogy ne legyen titok. A válsághelyzetekben, úgy érzem, a rövid, dinamikus terápiával jobban lehet segíteni, és nem a hosszasan tűnő analitikus terápiával. Ez persze egyénfüggő, de 5–20 alkalom alatt el lehet jutni oda, ahova a páciens szeretne.

Elfogadom az evolúciós elméleteket, ahhoz viszont idő kell. Ismereteink szerint eltelt hatezer év, amit civilizációnak nevezünk, és közben persze változtunk, de az utóbbi időben rendkívül gyorsan akarunk változtatni. Ez vonatkozik az étkezési szokásainkra, a párkapcsolatainkra, a szociális viszonyainkra, de az ember nem tud megfelelni ennek a gyors változásnak, ezért aztán mindenkinek problémája származik ebből. A férjnek, a feleségnek, a gyereknek, a kővérnek és a soványnak, a főnöknek és az alkalmazottnak.

(x)

www.frankrobert.hu
Telefon: +36(30)365-6700

„A tettek dicsérjék neved”

Birkás Gyula szellemisége ma is elevenen él Füreden

Milyen régóta nem csöng már a telefon, amin hívásodat várta Veszeli Lajos barátunk, akárcsak én, még ma is. A szép és sokak számára hasznos életpályád lezárult már egy évtizednél régebben. Pedig még csábíthatnál bennünket – mint „jóra összeesküvő” kedves cimborá – a Kávéházi estekre, amiknek igazi hangulata és jó légköre volt az általad vezetett intézményben. Pedig még becsalogathatnál irodádba, hogy az önfeléd, baráti találkozások után, a jó házigazda szeretetéből kaphassunk egy kis ráadást. Néhány pont, élcet, vagy új terveidről váltunk szót. Igaz és nemes ügyekért tenni veled valamit, örülni, hogy számítás azokban ránk. Ránk, a füredi és az almádi barátokra. Azokra, akikkel annyi szép napot, estét tölthettél.

Sok tettere kész, alkotni, újítani, városáért tenni akaró él ma Balatonfüreden.

Igazán örülnél nekik és velük, ha ma is töltünk lehetnél. Tudom, most is beállnál a sorba, ötletelnél és kiviteleznél, fáradoznál mint hiteles és megbízható képviselő. Kapcsolatokat építenél, segítenéd

a turizmus helyi csapatát, észrevétlenül vállalva fel a fogaskerék szerepét, ha kell, igazi hajtóerőként, szokásos szerénységedbe ágyazva. Mert tudd meg, barátom, ma van az általad alapított Üdülővezetők Egyesületének számos utódja. Van turisztikai egyesületünk, talán éppen munkád folytatásaként.

Mára új szellemi műhelyek alakultak a városban, sokan nem is tudják, hogy a te MÁV-üdülő volt az a kis kohó, amely mindezeknek kezdőlángja volt. Te akkor vállaltad már kis közösségek felkarolását, mikor az nem számított erénynek, s egyáltalán nem volt evidens. Akkor vállalkoztál helytörténeti értékek mentésére, amikor az egyáltalán nem volt divat. Te avattál táblát az első füredi fürdőorvosnak, Mangold Henriknek, mikor az szinte bűnnek ítéltetett. Mára megsokasodtak a táblák a kórházi homlokzaton.

Te voltál, aki által a Füred–Almádi kulturális és sporttalálkozókkal megelőzte a szomszédolás újkori programjait, a kistérségi együttműködést. Ez a barátság a városaink, művészeink között

megmaradt, s nem múlhat el közös esemény emléked nélkül. Gyuszi! Sikerült titkos terved, hogy embereket hozz össze, barátságokat generálj, s hogy éltető erőt adj városodnak ezáltal is.

Most kellenél itt, ez volna igazán a te idő! Most hiányzol hát a legjobban! Hiányzol a városépítőinek sorából, a kiállítás-megnyitóról, irodalmi és kulturális esztéről, a poharaink összecsendüléséből, a hazasétálásainkból, a kézfogásokból! Emberséged közelségére vágyunk. Mert ismerünk és elismerünk. Mert nem csak most és utólag szeretünk. Ezzel a hiányérzettel tudunk csak kitüntetni téged, így utólag, posztumusz, a szívünkben.

Kétezerben, elvesztéskor, Veszeli Lajos rád emlékezve ezt írta: „...én még most is hiszek neki. Hiszek a barátság igazában, hiszek abban, hogy a tettek nem múlhatnak el nyomtalanul, hiszek a jó továbbélésében”.

Lajos e tekintetben nincs egyedül. Mi, régi jó barátaid mind tudjuk, miért hangzik fel oly sokszor közöttünk a neved.

Soltész Mária

Jó magyarnak lenni!

Mintha összeesküvők lettünk volna heten a könyvtárban: hal-kan beszélünk, mert a megilletődöttség elvette hangunk erejét: Mezőkaszony ügyében tanácskozott a Kárpátalja Barátai Közhasznú Egyesület tisztelegő látogatására induló csapata. Az ismeretlenség visszafogottá tett. Nem tudtuk, miben segíthetünk úgy, hogy ne sértsünk érdeket, önérzetet és ne gabalyodjunk nemzetközi konfliktusba. Az amatőrök váltják meg a világot. Mintha a világ lelkiismeretén babrálnánk. Hogyan élnek ott a magyarok? Egy szó körbejár: szegények! Bizonytalanokodtunk, de nyugodtan váltunk el: nem lesz baj, mert jót akarunk.

Úton Kászon felé

Amikor a templom harangja elütötte a hetet, és beraktuk félve csomagolt pakkjainkat, elhelyezkedtünk: hat asszony hátul, vezető mellett a két férfi. Tizenegy órakor pihenő Mezőkövesdnél. Újra száguldunk, de az utolsó kilométerek lassan fogynak, amíg elérjük Barabást, a határállomást. Öt-hat kocsis van előttünk. Várunk, reménykedünk... Telefonok. Délután öt órakor átgurulunk egy másik világba. A tiszteletes úr vezet bennünket a vallási központba, a kastélyba, ahol elég volt kiszállni, köszönteni a ránk várakozókat, elfelejtettük félelmünket, fáradságunkat. Magyarok között, vacsoránál együtt mondtuk: Édes Jézus légy vendégünk, áldd meg a mi étkezésünk, add meg uram, hogy jólessék, a te neved dicseretessék! Ámen. Szellemi örömeket szerzett *Radványszky* nagytiszteletű úr mélyinterjúval, ami a falujáról, a gyülekezetéről szólt. Kászon ma is központnak számít, mint évszázadokkal előbb. Hét község tartozik vonzáskörébe, mi úgy hívjuk: a Tóhát. Megvagyunk. Jó föld vesz körül bennünket, mellettünk a hőforrás kezd lábra állni, remélhetőleg sok munkahelyet terem. A falunk élni fog. Élünk, mint apáink éltek: ha a betegünkről megtudjuk, hogy halálos, hazavisszük a kórházból, és amikor meghalt, elsimatjuk őt, mint őseink, és azokkal a dalokkal, amiket úknagyapáink is énekelték ilyenkor. Fogyunk: az elmúlt évben 25 temetés, öt keresztele volt. Mindkét felekezetnek van temploma. Amikor felálltunk az asztaltól, befejezendő a mai napot és elmondtuk a kaszonyi fohászt – Aki éltelt-italt adott, annak neve legyen áldott. Nekünk adtál, hála isten, annak is adjál, kinek nincsen! – úgy éreztük, mintha mindig is ezen falak között éltünk volna.

Második napunk iskolalátogatással kezdődik. Több helyen, régi családi házakban vannak az osztályok. Ha minden osztály órakezdését ellenőrizni akarnám, akkor egy órába telne – mondja a *Márkus Miklós* igazgató úr a reggeli tájékoztatójában. Földgömböt, térképet kézbe, és indulj! – teszi hozzá már egy kis mosollyal vegyítve. Ez a tény keserűségét jelzi: négyszázötven tanulójuk volt tíz éve, ma kettőszázötven a létszám. Hatévesen kezdenek tanulni, 11 osztály elvégzése után érettségiznek és továbblépnek. Aki Magyarországon tanul, az ott

Balról jobbra: Bartha Irénke, Madaras Annamária, Kovács Piroška, középen: Petrőcz Mária, Márkus Miklós, jobb szélén Baksay Györgyné Éva, Somogyiné Berkes Szilvia, Perlawi Andor. Középen guggol: Tóth Attila. Az a remény éltetett minket, hogy gyümölcsöző kapcsolat első lépését tettük meg

marad. Sok utánajárást igényel az oklevél honosítása, magyar diplomával meg nem kapnak munkát Ukrajnában. Nem hagyjuk magunkat. Ami van, az eredmény.

Mezőgazdasági szakképzéssel is foglalkoztak. 1948-ban a gyümölcsstermelés folytatódott. Sajnálatos, hogy a száraztörvény idején kivágták a gyümölcsfákat, ne lehessen a termésből pálinkát főzni. Az élet így féloldalassá merevült, mert a hús mellé mindent messziről kell hozni. A vidék boráról is híres volt. Horthy Miklós unokahúga itt birtokolt egy hatalmas táblát. Ma sok föld hever parlagon. A fiatalok közül sokan Belső-Ukrajnában vagy Magyarországon teremtenek egzisztenciát. A Határtalanul program náluk is ismert.

Beregszászi életkép

Egy óra jut kirándulásra. Utunkat megszakítva beugrunk a kaszonyi Ivancsó-birodalomba, az új reménységet jelentő fürdőbe. Az óriási parkoló öre – egy volt zenetanár – készségesen tájékoztat. Kaszonyban él. Családos, napi tíz-tizenkét órát dolgozik. Havonta ezer-ezerkétszáz hrivnyából meg lehet élni. Ha Beregszászra akarják küldeni a gyereket a főiskolára, kb. 200 ezer forintnak megfelelő hrivnyát kell fizetni csak az iskolára. Ezenkívül az ellátás! Egy órát töltünk Beregszászon. Értik a magyart, szinte minden üzletben van magyarul értő eladó. Igyekezünk kell, ebéd után még egy falu várja csoportunkat.

Hetyeni vendéglátók

Hupla-bucka-tengeren át érjük el az alig hétszáz magyar lelket számláló falut. Az idő fenyegető, de a fogadtatás megható: mintha közeli rokonság érkezett volna egy lakodalomba: asszonyok, lányok és egy kisfiú sorakozik kilépő csoportunk elé. Egyikünk mindjárt megjegyzi: három lánya van a tiszteletes úrnak. A legnagyobb mosollyal szól: csak kettő. Az anyukát néztük harmadiknak... A csupa mosoly tiszteletes magához húzza asszonyát: de nemsokára négy lesz! Alig vettük észre, hogy

az anyuka szoknyája elől már rövidül... Isten kegyelméből 1999 óta élünk itt – halljuk már benn, a megterített asztalnál ülve. Amióta itt vagyunk, próbáljuk segíteni az itteniek életét. Az eldugottság védelmet adott. Vannak nehézségek, de ha a mindennapi megvan, akkor adjon az ember hálát Istenének! Az elmúlt tizenégy esztendő alatt sok száz fővel fogott a falu közössége, többen haltak meg, mint születtek, mi próbálunk példát mutatni – tette hozzá derűltség közepette. Örülünk a mostani látogatásnak. Reméljük, hogy Istentől is áldásos lesz a kapcsolat.

Tóth Tibor iskolaigazgató úr ismertetése szívderítőbb, mint az előző helységben: 1989-ben 131 tanulójuk volt, ma 56 van. Jövőre hat nebulóval indul az első osztály. Kilenc osztályban tanítanak a tízéves holland kapcsolatból származó berendezéseken. Nem hiányzik a számológép sem. Visszafognánk az óra mutatóját, mert szalad, és hogy ne hagyjunk ki semmi fontosat, átkísérnek az ősi templomukba, ahol istendicsérő ének fogad. Boldog vagyok, hogy hozzád tartozom (...), hogy Jézus él szívemben! Áhítatos élvezzel fogadjuk a zenét, amikor fejünk fölött rettentő csattanás! Elalszik a fény, elhallgat a villanyorgona, de egy lélegzetvételnél idő után, folytatódik az ének. Kinézünk. A zápor égi háborúvá vált.

Az iskola előtt bokáig járunk a jégben. Elsőnek a zsbongóban nézünk szét. Megnyugodott szívvel látjuk a változást: ukrán címer és magyar korona egy falon itt is. Közöttük Ima Ukrajnáért, mellette a Himnusz első versszaka. A faliújságon hírek magyarul és Reményik Sándor verse a magyar nyelvről. Ezután egy felújított épületbe vezetnek át bennünket. A református gyülekezet vásárolta vissza az államtól, hogy Isten országát is erősítse, és segítsen az emberen is: fogyatékos gyerekek rehabilitációjára használtuk, amíg volt rá pénz. Most üresen áll.

Nem éreztük, hogy külföldön vagyunk. Sem a bajok felsorolása, sem a nehézségek sokasága nem váltott ki belőlünk sajnálatot.

Vásárnap a kaszonyi református templomban

Harmadik napja tartózkodunk a kis határ menti faluban. Istentiszteletre várunk, ismerősként fogunk kezét az érkezőkkel: Áldás, békesség! Erőteljes kórus éneke száll, majd Radvánszky Ferenc nagytiszteletű úr a Kánai menyegző tanulságait magyarázza. Meleg szavakkal köszönti a balatonfüredi vendégeket. Áhítatos csendben vette át a szót *Petrőcz Lászlóné* nagytiszteletű asszony, a Kárpátalja Egyesület elnöke. Szavai bárszonypalástként borultak a százfőnyi hívőszeregre... Ez a kis küldöttség ökumenikus szolgálatra vállalkozott. Eljött Balatonfüredről, hogy megismerjen egy anyaországtól elszakított gyülekezetet. Van köztünk alapítványi tisztségviselőn kívül hitoktató, gimnáziumi tanár és író-költő. Mindnyájan nyílt szívvel, segíteni akarással jöttünk, hogy erősödjön a hit, hogy együtt dolgozzunk azért, hogy az elszakított részekben élők egyaránt egyformán vallják Isten igéit, egyformán óvjuk kincsünket, a magyar nyelvet. Szeressétek, védjétek, ápoljátok ezt a gyönyörűséges magyar nyelvet! Fontosnak tartotta küldetésünket *Steinbach József* püspök urunk is, ezért írt püsköki levelet. Nagy szeretettel gondol rátok!

A levél felolvasása után dedikált könyvek példányait adta át Radvánszky nagytiszteletű úrnak. Vége lett az istentiszteletnek, a búcsú percei következnek. Az egyik asszony a nagymamája szavaival köszön el tőlünk, aki öreg korában az egész életét leírta egy versbe: De mindent el nem érhetünk, meg kell halni egyszer, titeket az isten áldjon meg ezerszer!

Örömmel telt szívvel váltunk meg magyar testvéreinktől! Az a remény éltetett a hazafelé vezető hosszú úton, hogy gyümölcsöző kapcsolat első lépését tettük meg. Már az autópályán suhant a gép, amikor valaki dúdolni kezdte a nemrég hallott dalt: „kéne már egy hely, ahol jó magyarnak is lenni”

Perlawi Andor

Ausztrál festő balatoni képei

Háry Kálmánnal Balatonfüreden, családi házában beszélgettünk.

– *Akkor most Füreden élsz vagy Ausztráliában?*

– Itt is, ott is, márciustól novemberig itt, a nővéremtől örökölt házban, a hideg télben pedig Canberrában.

– *Hogyan kerültél ki?*

– Körmenden éltünk a szüleimmel – ahol születtem is 1923-ban –, apámnak komoly asztalosüzeme volt. A kommunisták elvették mindenünket, még a családi házunkat is. Mérnökként a vízügynél dolgoztam, de úgy éreztem, ott is fél lábbal a börtönben vagyok. Utáltam azt a rendszert, ezért 1956-ban úgy döntöttünk feleségemmel, hogy kislányunkkal egyetemben elhagyjuk az országot. Ausztriában menekülttáborban laktunk, s ott a barátom tanácsára választottuk Ausztráliát.

– *Gondolom, viszontagságos volt az út.*

– Egyáltalán nem. A táborban az ausztrálok képviselője mindent elintézett, megvették még a hajójegyet is, s majd egy hónapot utaztunk, mert a Szezi-csatorna le volt zárva. Életem egyik legszebb hónapja volt. Odakint táborban helyeztek el bennünket, ahol az étkezést is biztosították.

Egy német például olyan jól érezte ott magát, hogy öt évig is ott lakott. Én viszont munkát kerestem és találtam is a British Kábelgyárban, igaz, nem a végzettségemnek megfelelően.

– *Hogy sikerült aztán megállapodni?*

– Öt évig várnom kellett, hogy megkaphassam az állampolgárságot, s akkor pályáztam egy állásra a Vízügyi és Energetikai Minisztériumban. Főleg közművek tervezése volt a feladat. Háromévi keresettel már telket tudtam venni és családi házat építeni Canberrában.

– *Milyen élni Ausztráliában?*

– Jó, már akkor sem volt szegénység, mikor kimentünk. Viszont nagyon elkülönülnek az emberek származásuk szerint. Hétfőgeken saját nemzetiségbeli-ekkel keresik a kapcsolatot, jár-

nak klubokba. Azaz jártak, mert a mai fiatalok már nem tartják ezt fontosnak, úgyhogy ezek a klubok egymás után zárnak be.

– *Mióta jársz haza?*

– A '80-as évek második felében voltam először itthon. Jellemző, akkor még rendszeresen jelentkeznem kellett a rendőrségen. A rendszerváltozás óta jövök rendszeresen. Szüleink már meghaltak, a nővérem viszont betegen itt élt Füreden. Ezért jártam ide, s nem Körmendre, és már meg is szerettem itt.

– *Mióta festesz, meséld erről nekünk!*

– 8–10 évesen már mindent lerajzoltam, lemásoltam, amit csak lehetett. Kaptam egy könyvet, Haranghy Jenő: A rajzolás iskolája kezdettől a művészetig. Különösen a művészet szó varázsa fogott meg, s még jobban belevettem magam a képzőművészetbe. Már ekkor volt Körmenden egy tusrajzos kiállításom, ahol fiatal tehetségeknek láttak. Mégis a műszaki pályát választottam, ezért egy időre háttérbe szorult e

kedvtelése. Ausztráliában újra-kezdtem, s tagja lettem a Canberrai Képzőművészeti Egyesületnek. Sok kiállításom volt, képeimet sosem kínáltam eladásra. Érdekes lehet itthoni kollégáimnak, hogy ott a kiállításokon zsűrizték a képeket, s az osztályozástól függően pénzt kaptunk érte. Idehaza a rendszerváltozás után hamarosan már volt kiállításom Körmenden, Vasváron, Tapolcán. A legjelentősebb talán Veszprémben volt, amit *Praznovszky Mihály* nyitott meg. Remélem, talán egyszer a fürediek is megnézhetik a képeimet, hiszen mióta itt élek, rengeteg festményt csináltam az itteni tájról is. Egy vallomással szeretném befejezni: „Az én aratásom csak egy marék virág, az én gyönyöröm a természet, az én világom egy álomvilág”

Csizmazia Szilveszter

Egy bér málkózó gondolatai

Pünkösdi! A legtöbb tizenéves gyereknek szünetet jelent az iskolában, de nekem ez egy fontos ünnep az életemben: bér málkózás.

A vizsgára megtanultuk, hogy a bér málkózás az a szentség, amelyben a megkeresztelt megkapja a Szentlélek ajándékát, erőt és küldetést kap, hogy Krisztus élő tanúja legyen az egyházban és a világban. Én ezzel az adománnyal felnőttem váltam az egyház és Isten szemében.

Eddig szüleim biztatására kerestem Krisztus és Isten közelségét, mostantól azonban tudatosan és saját döntésem alapján fogom folytatni a megkezdett utat. A bér málkózás által még közelebb kerültem hozzájuk. Amikor a templomban *Géza atya* megáldott, arra gondoltam, hogy milyen szerencsés vagyok bér málkózó társaimmal együtt, akikkel a felkészülés alatt egy lelki közösséggé kovacsoltunk össze. Az atya is kérte a bér málkózókat, és én is remélem, hogyha velük az iskolában már nem is, de a templomban mindig találkozhatok!

Geipl Nikolett,

Radnóti Miklós Általános Iskola, 8. A

Beküldte: Csizmazia Szilveszter

Aki megálmodta a füredi fürdőtelepet: báró Schilson János

A füredi fürdőtelepet az 1780-as évek végén megálmodó Schilson János családjának felemelkedése a bárók közé tipikusnak mondható karrier a török kiűzése utáni Magyarországon.

Schilson Jakabnak, a tauber-königshofeni Arany Oroszlánhoz címzett vendéglő tulajdonosának a fia, Schilson János Mihály feltehetően a Habsburg hadsereg szállítójaként gazdagodott meg. 1704-ben Sopronban nyert polgárjogot, 1707-ben I. József király ajánlására a város belső tanácsosa lett. Az Országgyűlés az 1715-ben elfogadott törvénnyel Schilson János Mihály római szent birodalmi lovagot több társával együtt honfiúsította, „bízván abban, hogy (...) e hazának jó és hasznos polgárai lesznek, őket s leszármazó örököseiket összesen és egyenkint az ország többi polgárainak s a valódi honfiaknak számbába” felvette és befogadta. 1720-tól báró, címeres pecsétjében látható a három halmon, koronából kiemelkedő kettős kereszt. Sopronban a Schilson-ház, Vas megyében a vassurányi és a vasszécsényi kastély építése fűződik a nevéhez. 1708-ban feleségül vette Kersnerics Annamáriát, az egyik soproni belső tanácsos leányát, ezáltal Tolna és Baranya megyei birtokok kezelője lett.

Gondosan nevelte a fiait, beíratta őket a nagyszombati egyetemre. Unokája, a füredi gyógy-

fürdő történetében kiemelkedő szerepet játszó Schilson János, feltehetően a Vas megyei Szécsényben született. 1781. augusztus 28-án feleségül vette zichi és vásoneői gr. Zichy Antóniát. 1810. december 21-én Bécsben, 69 éves korában halt meg.

Schilson János az elitképzőnek számító bécsi Terézianum növendéke volt. 1763-tól három évig gyakornokoskodott a helytartótanácsnál, 1766-tól 1784-ig a m. kir. kamara tanácsosa. Őt szakterületen – közigazgatás, pénzügyek, építészet, vízügyek, földmérés – jártas hivatalnokként részt vett Ruszt és Sopron város közigazgatásának rendezésében. Utóbbi feladatát olyan sikeresen teljesítette, hogy Dorffmaister István 1782-ben a régi városháza tanácstermének mennyezetére Schilson János királyi biztos apotheózisát ábrázoló képet festette.

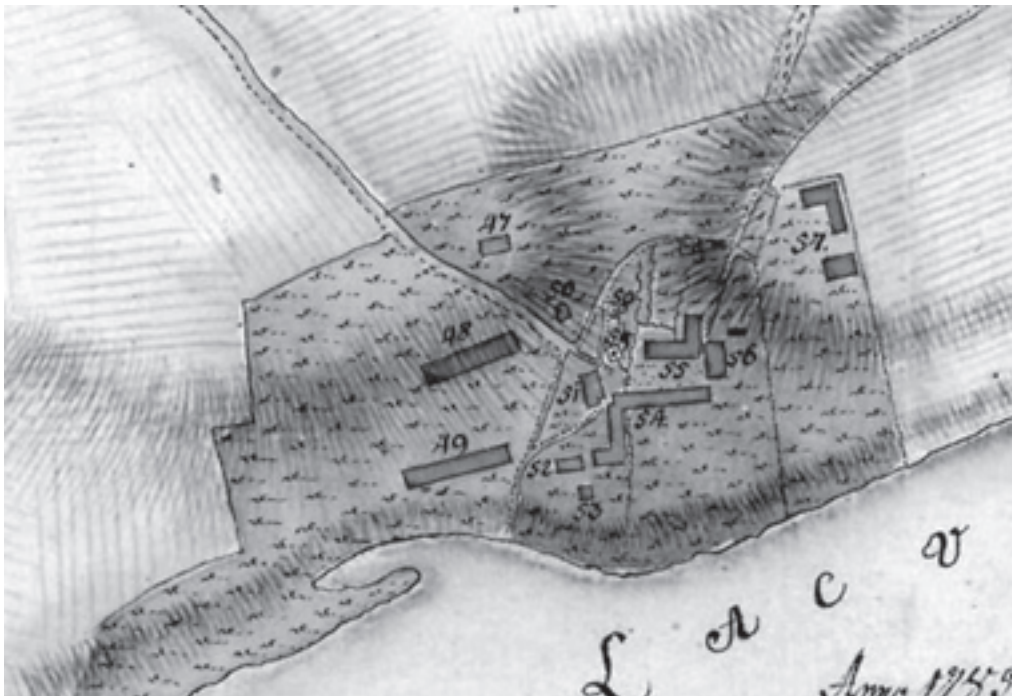
Rendkívüli tehetsége és alkotóképessége 1787-től bontakozhatott ki, amikor a pesti kamarai kerület adminisztrátora (kormányzója) lett. Legnagyobb munkája a pesti vásártér rendezése és a Lipótváros megtervezése volt 1789-ben, amely Pest város 18. századi legjelentősebb műszaki munkálataként értékelhető. Ő készítette el a régi Vigadó első tervét, amelyeket elutasítottak ugyan, de mégis az ő elgondolása következtében épült meg a pesti rondella helyén a német színház és a vigadó.

Rangja a nemességhez, életvitel és szemlélete a polgárság leg-

magasabb rétegéhez sorolta. Nemességét a szakmai kiválóságával, alkotásaival is bizonyította. Fogékony volt a művészetek iránt, színdarabokat írt, zenét szerzett, olasz szövegű dalokat írt gitárkíséretre. Már lipótvárosi tervei kapcsán feltűnt műszaki és esztétikai érzéke, amely a füredi fürdőtelep elrendezésében és terveiben is megmutatkozott. Temperamentumos emberként emlékeztek rá, aki nem hagyta magát, szakmai kérdésekben szembeszállt még az udvarral is.

Az 1787. január 11-én kezdődő kamarai kezelés első szakaszában Oesterreicher József fürdőorvos és Thalherr József, a helytartótanács építész foglalkozott a fürdőtelep fejlesztésével. A füredi gyógyfürdőnek a pesti kamarai kerülethez való áthelyezése következtében 1788 és 1793 között a fejlesztés irányítója Schilson János lett.

Első ismert rendelkezéseit 1788. december 5-én adta ki a huszárok és a hajdúk öltözetéről, ugyanazon a napon felvette a kapcsolatot a pesti egyetemmel a botanikai kert (angolkert) létesítése ügyében. 1789. január 28-án a fürdőtelepi kertész, március 1-jén a forrásnál szolgálatot teljesítő hajdúk számára kiadta a szolgálati utasításokat. 1789 februárjában megkezdte az angolkert fásítását, amelyet 1790-ben az Oroszy-birtok megszerzése után sikerült befejeznie. 1790-ben kijelölte, majd az 1792-ben megjelent hirdetések után 1793 márciusáig kiosztotta

A fürdőtelep alaprajza, amely mind a mai napig meghatározza a reformkori városrész elrendezését

az első házteleket. 1790-ben elindította az új fürdőház (1835-től ófürdőház) építését, amelyet 1792-re befejezett. 1792-ben tervbe vette egy 50 szobás garniszálló felépítését, 1792–93-ban elkészítette az alsó és felső traktérház emeletépítésének terveit.

Legmaradandóbb alkotása magának a fürdőtelepnek az alaprajza, amely mind a mai napig meghatározza a reformkori városrész elrendezését. Földmérőként döntő szerepe volt abban, hogy a korábbi rendezetlen, minden tervszerűség nélkül elhelyezett épületek helyén a barokk várostervek megismerése után sikerült befejeznie. 1790-ben kijelölte, majd az 1792-ben megjelent hirdetések után 1793 márciusáig kiosztotta

Tervét csak részben tudta kivitelezni a franciákkal vívott háború okozta pénzihiány miatt, de az utódok nem tehettek mást, mint hogy az ő elképzelése szerint építették tovább a fürdőtelepet. A tengelykereszt hosszabbik szárát a Blaha Lujza utca közep-vonalában húzta meg, a folytatása éppen a forráson ment át. A rövidebbik szár ezt az egyenest az ivókútnál derékszögben metszi. A kereszt végpontjait fontos épületek jelzik: a hosszabbik szár fejeződését az 1792-ben felépített fürdőház bejárata, a talppontjánál helyezkedik el az 1841–46 között felépült Kerek templom. A rövidebbik szár északi végéhez került a Gyógyterem bejárata, déli végénél 1826-ig az alsó traktér-

ház, 1913-ig a Kisfaludy-szobor helyezkedett el. Schilson és társai nem németesítették, hanem civilizálták az országot. Por- és sártengerek helyébe mocsarak lecsapolásával, kanálisok építésével, planírozással, sóderral, utcák, terek flasztelozásával, sugárutak, nyílegyenes utcák, nagy terek kialakításával, a házak sakkáblaszzerű elrendezésével az európai követelményeknek megfelelő városokat terveztek és építettek.

Schilson János teljesítette a nagyapja által a honfiúsításkor vállalt feltételt: a hazának jó és hasznos polgára lett. A füredi reformkori városrész szülőatyját tisztelhetjük benne.

Lichtneckert András

Legyen ön a Romantikus Reformkor szakácsmestere!

A 60-as, 70-es évek reklámjai arra biztatták a kor lányait, asszonyait, hogy szakítsanak a múlttal, ne legyenek a háztartás rab-szolgái, ne töltsék az idejüket főzéssel. A korral haladni kívánó család készített eszik. Sikerült is egy-két, a konyhát csak hírből ismerő, a főzést lenéző generációt létrehozni – tisztelet a közöttük lévő kivételnek!

Aztán tudj' isten, mi történt, de tény, hogy napjaink egyik legdivatosabb tudományává lett a gasztronómia, soha ennyi szakácskönyvet nem adtak ki nálunk, mint az elmúlt években. A tévécsatornák legnézettebb programjai lettek a legkülönbözőbb főzőműsorok. A nők recepteket gyűjtenek, cserélnek, sőt, a férfiak között is egyre többen büszkék főzőtudományukra, specialitásaikra.

Ez indította a Romantikus Reformkor szervezőit, hogy kicsit körülnézzenek a „konyhatörténelemben”. Hiszen annyi mindent adtak nekünk azok a csodálatos 1800-as évek, lehet, hogy ezen a területen is rábukkanunk valami újra, érdekesre? A „kutakodás” eredménye ez az írás és a címben megfogalmazott felhívás. Képzeljék el, a reformkor mindent jobbat, értékesebbet, nemzetivé tenni akaró megújító szándéka a konyhát sem kerülte el! E terület szakértői

egybehangzóan állítják, hogy a 19. század hajnalán gyökeresen átalakult a magyar konyha!

Ahogy felfedezték nemzeti kultúránk – népdalaink, táncaink, viseletünk stb. – szépségeit, úgy csodálkoztak és éreztek a vidék egyszerű embere konyhájának ízeire. A bűdösnek titulált, lenézett fokhagyma, a burgonya, a kukorica, a paprika – amelyek már régen részei voltak a paraszti táplálkozásnak – ekkor kezdtek el beszívárogni a polgári otthonokba. (Hogy miért kerültek be a „nép konyháinak” fazekai? A fokhagymának már akkor kimagasló gyógyerőt tulajdonítottak: használták pl. fogfájásra, köszvény vagy pestis ellen. A paprikát a váltóláz egyik ellenszerének tartották. Természetesen a csípős paprikát, hiszen e növény édes változata a bolgárkertészek jóvoltából csak a század utolsó negyedében jelent meg az országban.)

Mindez a hazai szakácskönyvirodalomban is áttörést jelentett: 1816-ban megjelent Czifray István Magyar nemzeti szakácskönyve. „Ételei alig emlékeztettek a századokon átívelő Szakáts mesterségnek könyvetskéjében (1698) leírtakra, legfeljebb a mártások és a különböző levek tekintetében fedezhető fel némi rokonság. Tekintettel a legendás hírű

nek mondott magyar konyhára, bizony meglepő, hogy eleddig nem létezett tisztán nemzeti szakácskönyvünk, s legfeljebb csak következtetni lehet arra, hogy a 19. század elején melyek voltak a magyarság kedvelt, mindennapos ételei”. (id. Fehér Béla)

A Czifray-féle szakácskönyv hatodik, bővített kiadásában (1840) találkozhattunk először a rakott krumpli, a paprikás csirke, a pörkölt (gulyás hús), a halászlé (halászhús), valamint a tokány (tokán) receptjével. A magyar szakácskönyvirodalomban először e négy utóbbinál jelenik meg a paprika használata.

Az étkezés, a vendéglátás kultúrája is ebben a korban kezdett el kialakulni. Ekkor születtek meg a

kis borivók, a különböző kiülő kis éttermek is – mondta el *Ször Tamás*, a balatonfüredi Astoria Hotel séfje, a Horváth-ház tanácsadó séfje. Változatosabban kezdtek el főzni a vendéglátásban is, megjelentek az ún. híg levesek, a paprikás ételek, divatba jöttek a Monarchia egyes vidékeinek jellegzetes süteményei, tésztái.

Az eddig ismert legrégebbi magyar nyelvű étlapot Márkus Mihály nyíregyházi fogadó bocsátotta ki 1834-ben. A kézzel írt „tariffán” a levest, a húst, a vastagételt, a becsináltat, a tésztás ételt, a salátát, a rozspodlit (sült rostélyos) és a vesepecsenyét a kolbász (amelynek története megérne egy külön írást) és a hurka követi. A vendéglátásról szólva feltétlenül meg kell

említeni Marchal József nevét, aki III. Napóleon udvari szakácsa volt. Az 1860-as években búcsút mondott Párizsnak, nevét Josephről József-re magyarosította, és a pesti Nemzeti Kaszinó szobáit ajánlatának engedve Magyarországra költözött. Egész nemzedéket hódított meg a magyar konyhának és kiváló magyar szakácsokat nevelt fel. Étterme a politikusok főhadiszállása lett, ott volt Deák Ferenc törzsszótára is. A mai konyhában – így az Astoriában is – sok, ebből a korból fennmaradt étel szerepel, csak kicsit másképp, új technológiával feldolgozva. Természetesen, ha ilyen kérést kapunk, utána nézünk, és szívesen elkészítünk mindent eredeti recept szerint, „hasonmás kiadásban” is – mondta még el Ször Tamás.

A reformkor magyar konyhájáról szóló írást itt abba kell hagynom, bármilyen szívesen is folytatnám, hiszen közölnöm kell végre a felhívást is, amelyben reformkori étkek elkészítésére kérjük önöket.

Egy kis játékra hívom tehát a Romantikus Reformkor szervezőbizottsága nevében a felfedezni vágyó, főzni szerető füredieket! Találjanak, válasszanak ki egy reformkori ételt – levest, húsételt, süteményt stb. –, és készítsék el

3–4 személynek megfelelő adagban. Hozzák el a Hotel Astoriába szeptember 22-én (a Romantikus Reformkor rendezvénysorozat időpontjában), vasárnap déli 12 óráig. Az Astoria szakemberei segítenek az ételeket a legszebben feltálalni. Az inycsiklandó tálaltot bárki megtekintheti és – miután a szakértő zsűri értékelté – meg is kóstolhatja (ezért kérjük a családi adagos elkészítést).

Kérjük, hogy az ételekhez mellékeljék az elkészítés receptjét, a készítő nevét is. Természetesen nem marad el a szakácsok jutalma sem! A remekműveket a Füred Tv is bemutatja!

Aki e sorok olvastán kedvet kap a sütés-főzéshez, kérem, megelőbb jelezze részvételi szándékát a Balatonfüredi Turisztikai Egyesületnél (Blaha L. u. 5., telefon: 580-482).

A Füred Tv szeptember elejétől bemutatja a jelentkezőket. A Balatonfüredi Napló közli a legjobbaknak ítélt ételek receptjét.

Magamból kiindulva biztosan állíthatom, hogy izgalmas, ugyanakkor szórakoztató vállalkozás annak tanulmányozása, hogy mi-féle ételeket készítettek reformkori elődeink! Játsszanak velünk!

Tarnai Katalin,

a Romantikus Reformkor szervezőbizottságának tagja

Kézművesség Szent István király korában

A Budai Várpalotában, az Országos Széchényi Könyvtár patinás épületének Corvin termeiben mutatkozott be a Magyar Kézművességért Alapítvány nyári kiállításával.

A pályázat tematikája első királyunk 975. évfordulójának tiszteletére Szent Istvánhoz és korához kapcsolódott. A kiállítás jó lehetőség volt arra, hogy átfogó képet adjon a magyar kézművesek remekeiről, hiszen élő hagyományunkban generációkon át az íratlan szabályok szorításában, csiszolásában ölelkezik a múlt a jelennel az alkotásokban. Örökségünk a ma élményével a jövő kézműveseinek alapja.

A határon túl élő magyarok körében is egyre többen fontosnak tartják ezen kiállításon való megjelenésüket. Az idei tárlaton az erdélyiek mellett a vajdasági és Németországban élő magyar alkotók munkáit is láthattuk. A pályázatra beadott munkákat a Képző- és Iparművészeti Lektorátus, a Hagyományok Háza népi iparművészeti osztály szakértőiből álló zsűri válogatta. A bírálóbizottság 241 pályázó 411 alkotását fogadta el kiállításra.

A Balatonfüredi Örökségünk Hízműműhely is pályázott a nívós kiállításra, amelyen színvonalas munkáinkat több díjazásban részesítették.

Különbféle hímezésekkel jelentünk meg. A Dunántúli Református Egyház XVI–XVIII. századi úrihímzések úrasztal-textíliáit dolgoztuk fel. Készült Balaton-felvidéki keresztiszes futó, hevesi palócgarbitúra, valamint vert csipke terítő is. Balatonfüredről *Farkas Balázs*né Petrikowsky Mariann szövő népi iparművész munkáit is láthatta a közönség.

A kiállítás anyagából háromnyelvű album készült, melyet a megnyitón már kézbe is foghattunk. Az album műfaji, szakágankénti csoportosításban tartalmazza a kiállításra került alkotók egy-egy munkáját.

Szuper Miklósné,

a Balatonfüredi Örökségünk Hízműműhely vezetője

Segítő vásár Füreden

A Segítő vásár országos programsorozat következő állomásának helyszíne: Balatonfüred, Tagore sétány! Időpontja: 2013. július 16., 14–18 óra.

A vásár keretében a megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő embereket foglalkoztató munkahelyek kiváló termékeivel találkozhatnak az érdeklődők és a vásárlók.

A balatonfüredi Segítő vásár fővédnöke *dr. Bóka István* polgármester. A megnyitón részt vesz *Soltész Miklós* szociális és családügyért felelős államtitkár.

A rendezvényen való részvétel ingyenes, mindenkit szeretettel várunk!

Segítő vásárok megszervezte: Miskolc – 2013. augusztus 28., Pécs – 2013. szeptember 12., Békéscsaba – 2013. október 3., Győr – 2013. november, Budapest – 2013. december 7–8.

További információkért látogasson el honlapunkra:

www.segitovasarlas.hu

és Facebook-oldalunkra: www.facebook.com/segitovasar

Nyári nyitva tartás a városi könyvtárban

A Balatonfüredi Városi Könyvtár értesíti kedves olvasóit, hogy állomány-ellenőrzés miatt 2013. július 1-jétől augusztus 26-ig könyvtárunkban a könyvkölcsönzés szünetel!

Ezen időszak alatt, hétfőtől péntekig, naponta 9.00 és 15.00 óra között az alábbi szolgáltatások vehetők igénybe: könyvek visszavétele, folyóirat-olvasás, internet- és számítógép-használat, nyomtatás, szkennelés, cd-, dvd-kölcsönzés, fénymásolás, iratfűzés, továbbá könyvvásár a Balatonfüredi Városért Közalapítvány könyveiből.

Az Arácsi Könyvtár és a strandkönyvtár a Kisfaludy strandon továbbra is változatlan nyitva tartással üzemel.

Augusztus 27-től ismét a megszokott nyitva tartással és szolgáltatásokkal várjuk kedves vendégeinket!

Köszönjük szíves megértésüket!

HÁTIZSÁKKAL VESZPRÉM MEGYÉBEN

(és azon túl)

A balatonfüredi Füredkult Kft. (a volt Városi Művelődési Központ) 2013. július 8–augusztus 9-ig, öt héten keresztül (hétköznapi napokon) túratáborot szervez! Geoláda-keresés!

Július 8., hétfő: Patakok nyomában – az Örvényesi-séd (Örvényes, Pécsely)
Július 9., kedd: „A Burok-völgy árnyai” (Várpalota környéke)
Július 10., szerda: Patakok nyomában – a Lovasi-séd (Felsőörs, Lovas)
Július 11., csütörtök: Kerékpártúra Tapolcáról az Ember-kőhöz (Sáska)
Július 12., péntek: Túra a csárda-hegyi őskarszthoz és a Kab-hegyre
Július 15., hétfő: Patakok nyomában – a Hidegkúti-séd (Hidegkút, Balatonfüred)
Július 16., kedd: Túra a sarvalyi erdőben – Ördögiga-fa (Uzsa környéke)
Július 17., szerda: Kerékpárral Balatonakarattyára, a Magasparti-kilátóhoz
Július 18., csütörtök: Közkívánatra! Hévíz – Berki sétaút (jelszó: fürdőruha)
Július 19., péntek: Átkelés az Ördög-árkon
Július 22., hétfő: Patakok nyomában – a Szőlősi-séd (Balatonszőlős, Balatonfüred)
Július 23., kedd: Túra Márkóról Csatáron át Veszprémbe
Július 24., szerda: Keleményes-kő a Fekete-hegyen (Köveskál)
Július 25., csütörtök: Ipolytarnóc, Drégelypalánk – Kötelező előre jelentkezés!
(utazás különjáratos autóbusszal)

Július 26., péntek: Bicajjal egy régi vasút nyomvonalán (Balatonalmádi, Veszprém)
Július 29., hétfő: A Balatoni Kéktúra vonalán (Pécsely, Balatonfüred)
Július 30., kedd: Badacsonyi túra
Július 31., szerda: A Hegyes-türe bicajjal (Zánkaig vonattal) és vissza Füredre
Augusztus 1., csütörtök: Túra a gyulafíratóti sziklához
Augusztus 2., péntek: Patakok nyomában – a Gaja-patak (Bodajk)
Augusztus 5., hétfő: Túra a Keszthelyi-hegységben (az ország legnagyobb bükkfája)
Augusztus 6., kedd: A Balatoni Kéktúra vonalán (Péter-hegy, öreg-hegyi kőfejtő)
Augusztus 7., szerda: Kerékpárral a déli partra Balatonboglárig és vissza
Augusztus 8., csütörtök: A Kéktúra vonalán (Köveskál, Monoszló)
Augusztus 9., péntek: Patakok nyomában – a Cuha-patak (Ördögrét, Porva-Csesznek)

A részvételi díjról, gyülekezőhelyről és egyéb részletekről érdeklődni a 06/(30)378-1231-es telefonszámon, illetve a www.furedikultura.hu honlapon lehet.

Elfeledett varázslat

Hagyományteremtő szándékkal rendezte meg az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ Taliándörögdön az I. Magyar gyapjúfesztivált még tavasszal, azzal a céllal, hogy a feledésbe merült, csodálatos ősi mesterséget, a gyapjúfeldolgozást megismertesse minden korosztállyal.

Erre a sok látványosságot és érdekességet bemutató rendezvényre kapott meghívást a *Szuper Miklósné Judit* által vezetett Balatonfüredi Örökségünk Hízműműhely és az Alsóörsi Csipkeműhely.

A fesztiválon az érdeklődők betekintheztek a gyapjúkészítés teljes munkafolyamatába, a birkanyírásról egészen a késztermékek előállításáig. A birkanyírást követően ízelítőt kaptak a kártyalás, a rokkázás, fonás, a nemezelés, a gyapjúfestés, a szövés, a szövészékgyártás és a gyapjúfeldolgozás, hímezés, csipkekészítés titkaiból. A balatonfüredi hízműasszonyoktól egy előnyomott könyvjelzőt kaptak az érdeklődők, amin a hímezés alapjait meg is tanulhatták.

A csipkeműhely tagjai is beavatták a felnőtteket, gyerekeket a vert csipke készítésének rejtelmeibe. A fesztivál lehetőség volt arra is, hogy a fürediek megismerkedjenek a Balaton-felvidék néhány kézművesével, alkotócsoportjával. A Vigántpetendi Díszítő kör tagjait a hízműműhely meghívta Balatonfüredre is.

**Balatonfüredi
Örökségünk
Hízműműhely**

Gazdit keresünk

Frankie és Frodo golden retriever testvérek. A gazdájuk adta le őket a menhelyre, mert külföldre költözik. Fajtájukra jellemzően végtelenül barátságos, kedves kutyák.

A legcsodálatosabb az lenne, ha együtt találnának új gazdára, így együtt maradhatnának, de ez nem feltétele az örökbefogadásnak.

Chipezve vannak, a vesztség elleni és a kombioltásuk is megvan. Minden örökbefogadáshoz új nyakörvet, pórázt, etetőtálat és jutalomfalatokat adunk.

**Köszönettel:
Inga Wagner elnök,
Észak-balatoni Ebmentő Egyesület
<http://www.hundehilfe-nordbalaton.eu>
Telefon: +36(30)509-3564**

Horgászverseny diákok részére

A Kerekedi Öböl Balatoni Horgászegyesület június elején rendezte meg *Márta Béla* elnök szervezésében a Horgász és védő a természet! elnevezésű, a 8–15 éves korosztálynak szánt horgászversenyt.

A helyszín ezúttal is a Tagore sétány volt, ahol huszonöt diák

várt a nagy fogást. Az önkormányzat által is támogatott versenyen háromezer forint értékben osztottak ki díjakat a legügyesebbeknek.

A támogatók, akikre jövőre is számíthatnak és akiknek ezúton is köszönni az egyesület a segítséget:

Arácsi Horgászbolt, Balatonfüred; Bradinpex Kft. Balatonfüred, vásárcsarnok; Borissza András vállalkozó, Balatonfüred; Cet Horgászbolt, Tihany, Újházi Eszter; Erős Péter halór, Balatonfüred; Ho-Bo Festékbolt, Balatonfüred; Korona Vendégház, Balatonfüred; Kuruc Pékség, Balatonfüred; Magyar Balázs, Magyar Gábor, Győr; Murai József gumijavító, Balatonfüred; Nagy Attila horgászvilágbajnok, Nagyné Pap Erzsébet, Balatonfüred; Novák Lászlóné nyugdíjas, Balatonfüred; Orosz Sándor, Orosz Sándorné, Győr; Pe-Va Elektro, Balatonfüred; dr. Payr Egon állatorvos, Balatonfüred; Stop Autósbolt, Balatonfüred; Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., Siófok; Sisi-Ricsi Horgászbolt, Balatonfüred; Szegi Horgászbolt, Révfülöp; Tagore Hotel, Balatonfüred; Teleszák Bt. Popeye Horgászbolt, Balatonalmádi; Thetis Hotel, Balatonfüred; Top-Fish 2001 Kft., Veszprém

Radnóti iskolások az országos döntőkön

A tanév végén bonyolították le több sportágban és tantárgyi vetélkedőkön az országos döntőket.

A legnagyobb siker *Papp Krisztián* nevéhez fűződik, aki a III. korcsoportos kislabdahajtásban új országos diákolimpiai csúccsal országos bajnok lett.

A III. korcsoportos atlétika-csapat mindössze nyolc ponttal maradt le a bajnoki címről, de a második helyezésük is nagyszerű eredményt jelent.

A csapat tagjai *Papp Krisztián*, *Becski Lambert*, *Horváth Balázs*, *Pauer Krisztián*, *Czilli Botond* és *Czaun Benjámín* voltak.

A Titok Herman Ottó természettudományi verseny országos döntőjét Budapesten, a Műszaki Egyetemen rendezték. A Radnóti Miklós Általános Iskola diákjai közül korcsoportjában második lett *Birkás Balázs*, harmadik *Bir-*

Papp Krisztián országos diákolimpiai csúccsal első lett

kás Borbála és negyedik *Lipthay Hanna*.

A Kvalitás Extra országos döntőt Kecskeméten bonyolították le. A legjobb eredményt *Reinfart Kata* érte el, aki magyar nyelvtanból hatodik, matematikából nyolcadik lett.

A Mozaik angol nyelvi verseny országos döntőjén *Bujdosó Bence* lett kilencedik.

Napsütés, 15 csomós szél

Laser pre-regatta OTP junior–BYC-kupa

A Balatonfüredi Yacht Club rendezésében, az OTP junior támogatásával 2013. június 28–30. között rendezték meg az OTP junior–BYC-kupát. A verseny – a Laser-versenyek részeként – a Groupama–OTP Balaton Laser Worlds 2013-as világ- és Európa-bajnokságok hivatalos előversenye-ként, a pár nappal később startoló világ- és Európa-bajnokságokra nyújtott remek bemelegítési alkalmat a résztvevőknek.

Az előversenyre, amely a Laser hajóosztály valamennyi képviselőjét, így a Laser 4.7, Laser Radial és Laser Standard osztályok különböző kategóriáinak versenyzőit fogta össze, 59 versenyző nevezett: a hazai versenyzők mellett belga, cseh dán, litván, máltai, norvég, orosz, szingapúri, szlovén, szlovák és mexikói résztvevők is indultak a versenyen.

A versenyvezető szerepét *Fluck Benedek*, a versenybíróság elnökének tisztét *Böröcz Bence*

töltötte be. A három napos verseny során az időjárás minden arcát megmutatta. A verseny utolsó napján tökéletes körülmények között rajtolt el 10 órakor a mezőny: napsütés, 15 csomós szél, tarajos hullámok. A 12 fős Laser Standard kategóriában nagyon szoros végeredmény született: pontazonossággal végül a szlovén *Zan Luka Zelko* szerzett győzelmet *Tomai Balázs* előtt, míg a harmadik helyezett a litván *Laurynas Rimsas* lett. Laser Standard U21 kategóriában az abszolút győztes, *Zan Luka Zelko* győzedelmeskedett, második lett *Takács Levente*, a harmadik helyezést pedig *Hunfalvy Péter* szerezte meg, míg az U19-eseknél *Takács Levente* győzött, megelőzve klubtársát, *Litkey Balmazt*.

Laser Radial hajóosztályban mindössze hat hajó indult: a nők versenyében az Almádi Yacht Club színeiben versenyző *Haiddekker Barbara* végzett a BYC-s *Kelemen Eszter* előtt. Az abszolút versenyben *Varga Dániel*, a BYC versenyzője állhatott a dobogó legfelső fokára, második helyezett *Haidekker Barbara*, har-

Lapzártánkkor, július 1-jén befejeződött a Laser Radial nyílt Európa-bajnokság Splitben. *Vadnai Benjamin*, a Balatonfüredi Yacht Club versenyzője a világ 33 országából érkezett 191 fős Radial mezőnyben összetett 5. helyezést szerzett, az európai mezőnyben pedig a 4. legjobbnak bizonyult. A rendezők úgy gondolják, hogy az előverseny remek felkészülési lehetőséget biztosított mind a versenyzők, mind a rendezőség számára a Laser 4.7 hajóosztály hét végén kezdődő világ- és Európa-bajnokságához, amelyre több mint 370 versenyző adta le nevezését.

A Groupama–OTP Balaton Laser Worlds 2013 további programja: 2013. július 06–14.: Laser 4.7 világ- és Európa-bajnokság, 2013. július 15–21.: Laser Radial női U21 és Laser Standard U21 világ- és Európa-bajnokság

madik helyezett pedig *Balogh Bence*, a Csepaki Vitorlás Iskola vitorlázója lett. Az U19-es korosztály versenyét szintén *Varga Dániel* nyerte, második helyezett lett *Balogh Bence*, a harmadik helyezést pedig a BYC-s versenyző, *Dávid Dániel* szerezte meg.

A 41 fős Laser 4.7-es nemzetközi mezőny már a július 6-án startoló világ- és Európa-bajnokságokra melegejt. A fiúk mezőnyében U18 kategóriában az osztrák *Richard Maher* győzedelmeskedett, aki mellesleg a teljes mezőnyt maga mögé utasította. Második helyezett lett az orosz *Vla-*

dimir Evfimjevskij a mexikói *Hector Guzman* előtt. Az U16-os korcsoportban a BYC-s *Vadnai Jonatán* győzedelmeskedett, akit összetettben mindössze az osztrák *Richard Maher* előzött meg. A dobogó második fokára az orosz *Kirill Evfimjevskij* állhatott, megelőzve a szingapúri *Bernie Cheok Khoo Chint*.

A 4.7-es lányoknál *Érdi Mária*, a Balatonfüredi Yacht Club versenyzője szerzett magabiztos győzelmet a szingapúri *Samantha Jing Yi Yom* és az orosz *Arina Nikita* előtt.

Fenyőfalvi Anett

Sikeres szezonzárás a BKLC-nél

Öt év szisztematikus építkezést és növekedést követően a jövőben a mind jobb minőségű képzés felé szeretne elmozdulni a Balatoni Kölyök Labdarúgó Club (BKLC). A sportszervezet ideai eredményei között több regionális és megyei sikert is találhatunk, az U 17-es korosztályos válogatottnál pedig az egyesület egyik saját nevelésű játékosa is bemutatkozhatott.

– Kimondottan mozgalmas, tapasztalatokban gazdag szezon tudhatunk magunk mögött – kezdte *Makó István*, a klub ügyvezető elnöke. – Az előkészítő korosztályokkal együtt egyesületünk igazolt játékosainak száma megközelíti a százat. A labdarúgó-palántákkal korcsoportonként két-két felkészítő, valamint egy kapusedző foglalkozik heti több alkalommal. Az elmúlt egyéves periódus az átalakulás jegyében telt: a klub újragondolt stratégiája szerint képző-nevelő szervezetté szeretnénk válni, amellyel, hogy továbbra is kiszolgáljuk a tömegsporttal kapcsolatos igényeket. A

minőségi átalakulás felé tett lépéseinket jelzi, hogy az egyesület mindennapi munkájába integráltuk *Glázer Róbertet*, akinek vezetésével 2012 őszétől tehetséggondozó programot indítottunk legjobb képességű labdarúgó-palántáink részére. Az úgynevezett „egyéni képzéseken” kis csoportos foglalkozáson vesznek részt a korosztályos edzők által javasolt, illetve a klub szakmai vezetője által kiválasztott gyerekek. A szakedzői és pedagógusvégzettséggel egyaránt rendelkező korábbi szövetségi kapitány vezette tréningek fókuszában a mozgásügyi, technikai-taktikai felkészítés és a mentális képességek fejlesztése

áll. *Glázer Róbert* nem csupán a tehetséggondozásért felel a klubnál, az edzői stáb munkáját is a prolicences szakember koordinálja – tette hozzá *Makó István*.

– A 2012/2013-as szezonban egy vegyes korcsoporttal neveltünk a labdarúgó-szakszövetség több nyugat-dunántúli megyéjét is tömörítő regionális futsal kiírásába, ahol az őszi és tavaszi

fordulókat követően az előkelő harmadik helyen zártunk az NB 1-es együtteseket is felvonultató mezőnyben.

Amatőr egyesületként is érdemes a nemzetközi trendekből tanulnunk – értelt a füredi szervezet képviselője.

– A Bocsik-programban tavaly ősszel az MLSZ létrehozta a Balaton-alközpontot, amelynek ki-

emelt egyesülete lett klubunk 2012 szeptemberétől. Az ehhez köthető szakmai előrelépéssel párhuzamosan számos többletfeladat is hárul szervezettinkre, amelyeknek igyekszünk megfelelni – folytatta beszámolóját *Makó István*. A BKLC két együttest is bajnoki rendszerben versenyeztetett az elmúlt hónapokban: az U 13-as gárda száznál is több találatot szerezve bronzérmet szerzett a megyei bajnokságban, amíg a mezőnynél jóval fiatalabb játékosokból álló U 16-os csapat is majdnem a dobogóra léphetett a június közepi zárást követően.

– U 8-as és U 10-es kiemelt korosztályainkat a Regionális Kölyökligában foglalkoztattuk, amely Győr-Moson-Sopron, Vas és Veszprém megyék legjelentősebb élvonalbeli, NB II-es és NB III-as utánpótlás-nevelő műhelyeit vonultatja fel évről évre. Az U 8-as korcsoportban végül aranyérmet, amíg az U 10-eseknél ezüstérmet szereztek olyan csapatokat magunk mögé utasítva, mint a Győr, a Szombathely, a

Pápa vagy a Veszprém – sorolta az egyesület eredményeit a BKLC elnöke, megköszönve egyúttal *Bóta Csaba*, *Pribojszki Gábor*, *Dömötör Zoltán*, *Szász Sándor*, *Móro Gábor* és *id. Makó István* felkészítők áldozatos munkáját.

– A sok szempontból kiemelkedő idei év legjelentősebb szakmai sikere mégis *Szakonyi Emese* korosztályos válogatottbeli bemutatkozása – szögezte le az ügyvezető. A fiatal sportvezető elmondása szerint az 1998-as születésű labdarúgó a klub saját nevelése, 2012 szeptembere óta pedig az első osztályban szereplő, többszörös magyar bajnok és kupagyőztes Viktória FC kölcsönjátékos. – Emese példakép lehet minden, a BKLC-nél pallérozódó labdarúgó-palánta számára. Esete bizonyítja, hogy szorgalommal, a hozzá tartozó és a nevelőegyesület partnerségével, körültekintő tehetséggondozással a legrátermettebbek előtt komoly előrelépési lehetőségek nyílnak meg – zárta gondolatait *Makó István*.

Munkatársunktól

A jövőben a klub sportfejlesztési elképzelései között nagyobb hangsúlyt kap a nagypályás futball teremben játszott változata, a futsal is. A rohamos gyorsasággal fejlődő sportágat mára csaknem harmincmillióan üzik világszerte. A futball és a futsal számos területen hasonlítanak egymásra, az utóbbi komplementer módon egészítheti ki az előzőt. Statisztikai tény, hogy a világ legnagyobb futballnemzetei vezető futsalhatalmak is.

DR. BÁNKI MAGDOLNA

fül-orr-gégész és audiológus
szakorvos

MAGÁNRENDELÉSE

- Felnőtt és gyermek ellátás
- akut és krónikus panaszok esetén
- Allergiás betegségek kivizsgálása
- Felső légúti daganatszűrés
- Horkolás kivizsgálása, alvásmonitorozás
- Hallásproblémák, fülcsengés kezelése
- Hallókészülékek beállítása

RENDELÉSI IDŐ: **PÉNTEKEN:** 14.00-16.00
SZOMBATON: 11.00-13.00

Bejelentkezés: 30 9288 588

ORVOSI KÖZPONT
BALATONFÜRED, CSOKONAI UTCA 10.

HONDA
The Power of Dreams

PRAKTIKUM

SZENVEDÉLY

KÉPES LEHET EGY AUTÓ EGYESZERRE KIELÉGÍTENI
AZ IGÉNYEIT ÉS A VÁGYAIT?

Ha a HONDA CIVIC-ről van szó, mindenképpen. Praktikus és szórakoztató, környezetbarát és gyors, erős és hatékony. A paletta pedig most újabb taggal gazdagodott. Májusban már Magyarországon is elérhető az új 1.6 I-DTEC dízel CIVIC.

NEM SZERET KOMPROMISSZUMOKAT KÖTNI? VÁRJUK TESZTVEZETÉSRE
MÁRKAKERESKEDÉSÜNKBEN.

A képek illusztrációk. 3,6-6,4 liter/100 km, CO₂-kibocsátás: 94-150 g/km.

HONDA SOMMER
8200 Veszprém, Budapesti út 72.
Telefon: (88) 425 176

E-mail: mail@hondasommer.hu, www.sommer.honda.hu

Bike Extrem

KERÉKPÁRSZAKÜZLET ÉS SZERVIZ

Balatonfüred, Ady Endre u. 21. Tel.: +36 30 41 132 41
www.facebook.com/bikeextrem.hu

Megérkeztek Balatonfüredre

a **KROSS** kerékpárok!

Hűsítő ajánlatunk!

Szemüvegkeret
+ szemüveglencse
együtt ~~19.770 Ft~~ helyett
csak 9.770 Ft!

Rendkívüli
INGYENES*
szemvizsgálat
július
hónapban!

Ajánlatunk akciós szemüvegkeretekre és egyfókuszú szemüveglencsére vonatkozik (±4.00 Dptr. ±2.00 Dcyl-ig).

Füred Optika

Balatonfüred, Ady E. u. 31.; Tel.: 87/480-737

Az akció július 1-31-ig tart.
*Szemüvegrendelés esetén
ingyenes a szemvizsgálat.
Egészségpénztári kártya
elfogadó hely.